

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 227 (1727) ♦ Вівторок, 2 грудня 1997 року ♦ Ціна договірна

Читайте нашу газету -

і будете з
МІНІ-
трактором

Передплата-98

Спробуй і вииграй!

Близько 100 призів запропонували на цю передплатну кампанію читачам «Голосу України» промислові підприємства Харкова і області. Серед них і суперприз «Лотерея «Гу-98» — міні-трактор-мотоцикл з причіпом та іншим сільськогосподарським інвентарем виробництва Харківського державного підприємства «Завод імені Малишева». Ключі від цього всьогогодного всьогохода і саму машину передать щасливому передплатнику «Голосу України» безпосередньо в заводському цеху знаменитого і надтаємного підприємства з виробництва спецтехніки. Виявляючи прихильність до газети і її читачів, генеральний директор підприємства Віктор Малюк хоче зайвий раз довести, що колектив заводу може виготовляти не тільки один із кращих у світі танків, а й не гіршу за якістю цілком мирну продукцію.

Крім того, передплатники мають шанс через регіональний корпункт газети поновити домашній парк побутових машин сокодавильницями, пральними машинами, деревообробними верстатами виробництва НВО «Електроважмаш», а свої оселі прикрасити оригінальними вазами, чайними і кавовими сервізами, наборами посуду Акціонерного товариства «Буянський фаянс».

З «Голосом України» ваше життя хоч трохи, але зміниться на краще.

Тереговори — найкращий шлях дійти згоди

Учора з триденним візитом до Москви прибула парламентська делегація на чолі з Головою Верховної Ради України Олександром Морозом.

Обговорити умови і завершити останні приготування до ратифікації парламентами України і Російської Федерації політичного Договору про дружбу, співробітництво і партнерство, а також ряду інших двосторонніх угод — така мета цього візиту. Шляхи усунення таких явищ, як дискримінація в торгівлі, повільне врегулювання прикордонних проблем і довірливо-правового оформлення україно-російського кордону — всі ці питання, безперечно, турбують українських законодавців. (Закінчення на 2-й стор.).

На Президента очікує королівський прийом

Президент України Леонід Кучма відбуде до Королівства Нідерланди з офіційним візитом, повідомила прес-служба адміністрації Президента.

Леонід Кучма зустрінеться з керівниками першої і другої палат парламенту Нідерландів. Під час візиту його прийме королева Нідерландів Беатрікс, він проведе переговори з прем'єр-міністром Вімом Коком з питань подальшого розвитку відносин між двома країнами.

Програмою візиту передбачено відвідання Президентом України Міжнародного суду в Гаазі і постійного арбітражного суду. В Утрехті Леонід Кучма зустрінеться з представниками організацій, які надають Україні гуманітарну допомогу.

○ Президент України не підписав закон «Про національну депозитарну систему та особливості електронного обороту цінних паперів в Україні».

○ Цього тижня парламент розпочне обговорювати в першому читанні проект держбюджету-98 і розгляне низку законопроектів з місцевих виборів.

○ Незалежна профспілка гірників України має намір провести 3 грудня страйк шахтарів.

P.S.

Держкомзв'язку України АВОНЕМЕНТ

"Голос України" На газету

(Листів надіслано)

Кількість
копій

на 1998 рік по місяцях

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куди

(поштовий індекс) (адреса)

Кому

(прізвище, ім'я, по-батькові)

ДОСТАВЧОКА КАРТКА

"Голос України" На газету

(Листів надіслано)

Вартість

переплатити

переплатити

Кількість
копій

на 1998 рік по місяцях

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

код вулиці

місто

поштовий індекс

обл.

буд.

корп.

кв.

прізвище

(код передплатника)

У номер

Нарада у першого заступника Голови Верховної Ради

У першого заступника Голови Верховної Ради Олександра Таченка відбулася нарада голів комітетів, керівників депутатських груп і фракцій. На нараді розглянуто порядок роботи вищого законодавчого органу в період з 2 по 11 грудня 1997 року.

Як зазначив у вступному слові Олександр Таченко, минуло дві третини восьмої сесії. За цей період парламент розглянув понад 190 питань. Зокрема, прийнято 49 законів, 21 законопроект — у першому читанні, 4 — відправлено на третє читання. Верховна Рада розглянула пропозиції й зауваження Президента до 20 законів, повернувши главою держави. Найбільш плідним у роботі депутатів виявився листопад.

Один із тижнів Верховна Рада планує провести в сесійному режимі, інший — сумішати з роботою депутатів у комітетах ВР.

Протягом наступних тижнів депутати розглянуть декілька важливих законопроектів. Зокрема, про вибори до місцевих рад, про Верховну Раду Криму, про статус столиці України — Києва, про статус міста Севастополя, проект державного бюджету на наступний рік тощо.

До порядку денного наради також включили законопроект «Про додаткові заходи щодо покриття дефіциту державного бюджету», поданий Президентом України Леонідом Кучмою. Також будуть розглянуті кандидатури на посаду Генерального прокурора та членів Центральної виборчої комісії.

1 грудня у Верховній Раді України відбулася нарада голів комітетів та керівників депутатських груп і фракцій, на якій обговорено актуальні питання законодавства.

Оскільки до кінця восьмої сесії залишається 21 пленарний день, учасники наради зосередили увагу на проблемі найпродуктивнішого використання часу пленарних засідань. Так, до проекту розкладу засідань на два перших тижні грудня включено 41 питання. Враховано пропозиції уряду щодо першочергового розгляду 10 законопроектів з питань економічної політики, а також законопроект щодо міжнародного тендера з питань приватизації, внесенного Президентом відповідно до перехідних положень Конституції, розгляд якого має бути завершено в місячний термін.

Низку важливих питань буде внесено на пленарні засідання, які відбудуться 2—5 грудня. Передбачено розглянути протягом тижня закони про оренду землі з пропозиціями Президента України, про амортизацію, про лізинг, про торгово-промислові палати в Україні та цілий ряд інших.

Прес-служба
Верховної Ради України.

Переговори — найкращий шлях
гійти згоди

(Початок на 1-й стор.).

Чинник напруження в українсько-російських відносинах — активне використання російською стороною ситуації довкола ратифікації Верховною Радою України так званого «нульового варіанта». Наша держава робить все можливе для невдалого розв'язання цієї проблеми. Питання розглядаються на засіданнях Верховної Ради, в її комітетах. Прийнято постанову ВР України з п'ятьма застереженнями. Застереження, з якими двічі офіційно була озброєна російська сторона, стосуються безсереднього умов ратифікації. Йдеться про повернення коштів України з рахунків Зовнішньоекономічного банку СРСР, відшкодування частини Алмазного фонду та золотого запаса, забезпечення реструктуризації державного боргу України перед РФ.

З другого боку, представники російської влади активно порушують проблему «співвітчизників» за кордоном. Йдеться про чітке спрямування на отримання російськими за кордоном особливого статусу «розділеної нації», курс на політизацію російських громадян.

Отже, парламентаріям-парламентарям є про що вести мову.

У програмі візиту — зустрічі з парламентськими фракціями, а також з Головою Ради Федерації Федеральних зборів РФ Єгором Стросом, Головою уряду РФ Віктором Черномірдиним, мером Москви Юрієм Лужковим, міністром у справах національностей і федеративних відносин В. Михайловим.

3 грудня Голова Верховної Ради Олександр Мороз виступить на пленарному засіданні Державної думи РФ.

Світлана ПИСАРЕНКО.

Своя компанія
в Центральній Європі

28—29 листопада у Сараєві — столиці Боснії та Герцеговини — відбулася зустріч глав урядів держав-членів Центральноєвропейської ініціативи (ЦЕІ). В її роботі взяла участь уряду делегация України на чолі з Прем'єр-міністром Валерієм Пуштойтенком.

У роботі Сараєвського саміту взяли участь також представники Європейського банку реконструкції і розвитку (ЄБРР), Європейського союзу, Ради Європи, Організації безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ), Економічної комісії ООН для Європи, інших міжнародних організацій та фінансової структури, повідомляє ДІНАУ-Україном.

На зустрічі було обговорено проблеми, пов'язані з розширенням економічного співробітництва в рамках ЦЕІ, зміненням відносин з іншими регіональними і субрегіональними структурами. Відбувся політичний діалог з питань змінення добросусідських відносин і стабільності у Південно-Східній Європі. Були обговорені питання транспікордонного співробітництва, в тому числі вивчення і гармонізації правових відносин у сфері пересування людей і міграції, відновлення зруйнованої Боснії і Герцеговини, відбудови сараєвського аеропорту.

(Закінчення на 3-й стор.).

Ога компроматів,
або Декілька спів про користь від
задокументованої
«доренківщини»

Точка зору

Газета «Комсомольська правда»

26 листопада ц. р. знову порадувала читачів статтею-сенсацією «Таємниці дискети загубило журналіста». Стаття, як відомо, розповідає, що друг загубило в автокатастрофі московського журналіста Андрія Фаліна знайшов у себе в поштовий скриньці дискету з не надрукованим матеріалом покійного під назвою «Гом, Вою-ка!» І в цій статті розшифровка телефонної розмови, датованої 11 листопада, між двома утаємниченими особами «В» і «Г», які домовляються, як вистрелити в «Толію».

«В» каже: «Думатимуть, як відстріляється, але там неможливо відстріляється... Ну, це просто — все! Це все!» А «Г» відповідає: «Так, добре (рішуче), це стріляємо!» «В» і «Г» домовилися, що спершу «стріляють» у друкованих ЗМІ, а потім переходять на телебачення. А що було далі в Росії, відомо всім. Спочатку в «Общій газеті» з'явилася стаття Олександра Мінкіна про 450 тисяч доларів гонорару, який отримали перший віце-прем'єр Анатолій Чубайс і К', а потім у хід пішли «Аналітична програма «Времія» з Сергієм Доренком. І саме життя ніби підтвердило припущення загубило, що «В» — це Борис Березовський, а «Г» — це Володимир Гусинський, банкіри і телемагнати, які розробили сценарій усунення свого «головного ворога» — Анатолія Чубайса («Толі»).

Негайно з'явилось і нове поняття — «доренківщина». С. Доренко безапеляційно, звинувачувалим прокурорським тоном назвав А. Чубайса хакером і на весь пострадянський простір продемонстрував справжні документи, назвав номери банківських рахунків тощо.

І стає ще страшніше, бо Україна і Росія вижили з одного політичного минулого, і припускають, що політика в Україні «чистіша», може тільки найвищий ідеаліст. Особливо сьогодні, коли почалася передвиборна боротьба, котра й спричинила «війну компроматів», до якої традиційно залучено наші ЗМІ. Сьогодні ми маємо два такі яскраві приклади. Перший: «Батрахомама» міх «Киевскими ведомостями», їхнім господарем «Денді» — бізнесменом Михайлом Бродським і міністром внутрішніх справ України Юрієм Кравченком. Другий: між нинішньою владою на чолі з Президентом Л. Кучмою та Прем'єр-міністром В. Пуштойтенком і партією «Громада» з керівником, экс-прем'єром П. Лазаренком. Слава Богу, «війна» поки що точиться в ЗМІ. В першому випадку газета виникнула компромат, а міністр мляво захищався, все спростовуючи. У другому — противники не жаліють одне одне у мас-медіа.

Помітним стало й інше. Поперше, влада, її представники діють жорсткіше і агресивніше. Ю. Кравченко, доклавши захисту Президента, подає до суду, і компенсація за «образу честі і гідності» визначає в п'ять мільйонів гри-

вень від газети і по два мільйони гривень від двох журналістів, які обробляли компромат.

По-друге, коли влада викидає «чорнуху», то поєднує це з неможливістю для другої сторони спростувати її в судовому порядку. Мало того, контролюючи державний телесфери, перетворює його на трибуну звинувачень. На демонстраційні майданчики власних «успіхів» але не допускає туди опонентів. Вибірники діють за правилами гри. Літери ті ж «Громади» навели приклади: суди «через брак часу» поки що відмовляються розглядати позови партії, депутатської групи «Єдність» до В. Пуштойтенка, до міністра Кабінету А. Толстоухова, до глави адміністрації Президента Е. Кушнаріву. А коли Радянський райсуд Києва так звинувачив на розгляд, а лідер «Громади» П. Лазаренко збивав усіх безпрецедентним кроком і особисто з'явився в суді, то не з'явився... відповідав. Офіційна причина: захворів. То дай йому, Боже, здоров'я. Інакше остаточно стане очевидним припущення: або злякався, або ні з чим до суду йти і підтверджувати компромат. До речі, боїться нічого: П. Лазаренко грошової компенсації не вимагає, хоче тільки спростування. Або, повторюю, підтвердження...

А не друкувати неперевірений компромат, статті на замовлення українські ЗМІ сьогодні не можуть. Розділені різною фінансовою належністю, різними політичними уподобаннями господарів, вони змушені танцювати так, як грає оплачена музика... Зрештою, виникає і задалося б, парадоксальне запитання: а чи так уже не потрібний компромат? Особливо, якщо він — не вигадка ошорителів, а факт, підтверджений документами. Адже, нагадує, є ще один наслідок «доренківщини»: А. Чубайс замишався, але все його «співгоноярне» оточення вигнали. Та й сам Чубайс навряд чи коли позбудеться моральної плями на іміджі, навіть якщо суд слухливо ухвалить: був гоним, а не хабар.

І все-таки С. Доренко «авгівсі коношні» російської влади трохи почистив. Бо різниця між компроматом і наклепом така сама, як і між фактом і «уткою», як, зрештою, між правдою та брехнею. Документальний компромат про неблаговидну діяльність можновладців, нуворишів на шкоду суспільству, державі чи окремим людям — це своєрідний шлях до очищення. Такий компромат відкриває людям очі на те, що ними править, хто рветься до влади, від кого вони залежать. Можемо, саме цим і пояснюється «стриманість» українських судів.

Тож хай живе правдивий компромат! І або влада стане чистішою, або вони домовляться між собою і не поласотять брудну білизну привселюдно. А може, й справді стануть кращими. Але в будь-якому разі, можливо, жити стане спокійніше, хоча й не так цікаво буде працювати...

Володимир СКАЧКО.

ПЕРЕВІРТЕ, ЧИ ПРАВИЛЬНО ОФОРМЛЕНО
АБОНЕМЕНТИ

На абонементі повинен бути відбиток касової машини. При оформленні передплати (переадресування) без касової машини на абонементі проставляється відбиток календарного штемпеля відділення зв'язку. В такому разі абонемент видається передплатнику з квитанцією про оплату вартості видання (пере а д р е с у в а н н я) .

Для оформлення передплати на газету чи журнал, а також для переадресування видаць бланк абонемента з доставочною карткою заповнює передплатник чорнилом, розбірливо, без скорочень, згідно з умовами, викладеними в каталогах Союздруку.

Місячні клітинки при переадресуванні видаць, а також клітинки "ПВ -- МІСЦЕ" заповнюють працівники підприємств зв'язку і Союздруку.

Імпічмент у Шостці

Самоврядування: проблеми зростання

УГРУДНІ минулого року в Шостці відбувся референдум, на якому мешканці міста негативно оцінили діяльність голови міськради Леоніда Коваленка. Останній, не згодившись із такими підсумками, поставив під сумнів законність його проведення і цим виступав як ініціатор 11 судових позовів про визнання незаконними рішень 14-ої, 15-ої, 16-ої і 17-ої сесій міськради, результати волевиявлення шостківців, а також позову до дев'яти депутатів, які дозволили собі, на думку Л. Коваленка, образити, несправді звинувачення на його адресу.

4 грудня 1994 після довгого виборчого марафону (голосували тричі!) Леоніда Олексійовича переважною більшістю все-таки було обрано головою Шосткинської міської ради.

Особливості (а сьогодні горе!) Шостки — іривистість у ній кількох великих підприємств ВПК, продукція яких у незалежній Україні стала практично неопітаною. Втратила споживача через погану якість, застарілу технологію виробництва колись знаменита «Свема». Головні готувальники міста самі опинилися у ролі прохачів багатомільярдних дотаций. Гроші — не сніг, який падає просто з неба. Лель жерівче «вепєкєськє» виробництво фактично ставило на коліна соціальну сферу. Л. Коваленко ж у спадок від свого попередника не отримав чарівної палички. Не допомогли й зміщення ним двох керівників провідних «лежачих» підприємств. З кожним днем нарастали, як і в усій країні, проблеми з виплатою пенсій, зарплат учителям, медикам.

І от через 11 місяців після обрання Л. Коваленка відбулися збори виборців з порядком денним «Про проведення міського референдуму щодо дострокового припинення повноважень голови ради міста».

Відмовляючись реєструвати ініціативу групи зі збирання підписів для проведення референдуму, міськрада і її голова втягувалися в річний судовий процес, подальше протистояння. Л. Коваленко обстоював своє рішення в основному посилаючись на положення чинного законодавства про те, що голова міськради може бути зміщений лише у разі порушення Конституції та законів України. А цього за собою не визнає, бо, мовляв, учасники зборів не висунули жодного аргументованого і переконливого звинувачення такого характеру.

Під час зустрічі зі мною Леонід Олексійович показав свою передвиборчу програму, відмітив про виконання більшості її пунктів і зафіксовані ним 55 додаткових прикладів «позитивів» за час його головування в Шостці. Певна частка і його заслуги в тому, що здані в експлуатацію 72-квартирний будинок, перша черга воловодоу «Споільне», що видлено Кабміном 100 млн. карбованців виробничому об'єднанню «Свема», закладено каналізаційний колектор по вул. Урицького, проведено ремонт вулиць Робітничої, Ветеринарної, Кірова, Привокзальної, Карла Маркса та інших, передано приміщення для мелуцини, церкви, відкрито лісей, встановлено 120 телефонів учасникам війни і т. д. Шоправда, ці буденні, поточні справи не розв'язали головну проблему — брак коштів на виплату пенсій, зарплат учителям. Незважаючи на поїздки мера у Київ з директорами заводів, неодноразові його звертання до Президента Л. Кучми, Кабінету міністрів, ситуація з промисловими об'єктами ВПК стала критичною. Від їх простоїв — порожня

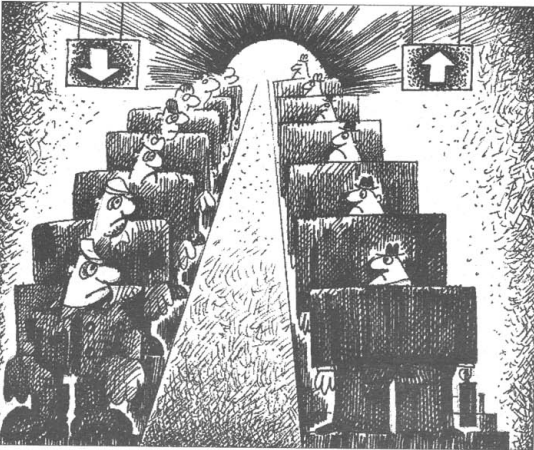
міська казна. Людям потрібні були не роз'яснення, виправдання, а гроші. Іх у місті, як і в державі, бракувало.

Депутати від лівих сил ініціювали проведення почесної, 14-ї, сесії з питань референдуму. На цей момент голова міськради настільки занурився у хвилю звинувачень, що й місцевий осередок Руху вирішив визначитися, як бути далі. На грудневій 1996 року прес-конференції в Сумах тодішній голова крайової організації Народного Руху О. Дубовик повідомив журналістам, що Л. Коваленка виключили з партії Народного Руху.

— Це сталося не тому, що ми відмовилися від керівника, якого перестали довіряти люди, — уточнив він. — Рішення про виключення було прийнято ще за два тижні до референдуму. Просто Коваленко не виконав ті обіцянки і завдання партії, з якими йшов на вибори...

Один у полі воїн

На 14-й сесії (Л. Коваленко називав її зборами депутатів) 17 депутатів із 25 висловилися за проведення референдуму. Мер, однак, не написав заяву про відставку. Навпаки, Леонід Олексійович поставив під сумнів правомірність проведення сесії без його відома,

подав позови до всіх депутатів, які нібито образили його честь і гідність і висунули накладені звинувачення. Оскільки референдум фінансувався спонсором, зацікавленою комерційною структурою, комісії з проведення референдуму призначалися без відповідних процесу, то, зрозуміло, це стало приводом для ще одного позову. Судові процеси, мабуть, розтягнуті до наступних виборів і їх результат уже нічого не змінить у місті, хіба що стане моральним виправданням для екс-мера.

Що дав «імпічмент» Шостці? Перший секретар міським КПУ Сергій Надел став заступником голови міськвиконкому. Працівники РЕД написали в «Голос України» листа, в якому висловили подив призначенням першим заступником голови міськвиконкому Миколи Безносова, якого перед тим вони більшістю голосів зняли з посади начальника за зловживання службовим становищем. В іншому листі жителя міста В. С. Ігнатенко, який вже втомився від «Свеми», пише про наболів: «У нашій Шостці заводи всі стоять, а в уряді ще інформація, що роблять. Ні! Вмерла Шостка...» Авторка на підтвердження своїх слів надала до редакції виписки з місцевої газети.

Коментуючи це звернення, виконуючий обов'язки міського голови Олег Фатєєв зазначив, що є все-таки деякий прогрес проти

минулого року — обсяги виробництва зросли на 13,2 відсотка.

— Але цього недостатньо для сучасного розрахунку з бюджетниками, пенсіонерами. Напруженість із виплатами зарплат, пенсій зберігається.

До того ж, промислові підприємства і бюджетні організації заборгували понад 40 мільйонів гривень за енергоносії, на складах головних донорів міської казни лежить нерезалізована продукція на 15 мільйонів гривень.

Тричіні політичні пристрасті доклали особи Л. Коваленка скоріше за все перетворили багатобачну енергію конструктивної обраної міськради на енергію деструктивну, додали до об'єктивних труднощів суб'єктивний шостківський феномен боротьби за владу, а не за краще життя людей. Єдиним, хто голосував проти імпічменту мера на 14-й сесії, був депутат Олег Фатєєв. Тоді він пояснив своє рішення не тільки вартістю акції (він 30000 до 160000 гривень):

— Проведення референдуму остаточно знищить залишки централізованої влади в цьому місті, і нас чекає мінімум два місяці управлінського хаосу.

Нема гарантій, що історія не повториться, що крайнього знову не шукатимуть в особі голови міської ради. І якщо за часів тотального державного управління народним господарством безвід-

мовно працювала піраміда, що на міському рівні замикалася на партійному секретарі (а він був і господарем, і ідеологом), то тепер ця система, так би мовити, непридатна для життя. Зі старими мірками до нових умов господарювання вже не підступити. І голова міськради хоча й значуща посада, але не тільки він належить благополуччю міста. Утім, до виборів місцевих рад мешканці Шостки зможуть визначитися, за кого голосувати...

Сергій ПАВЛЕНКО.

Сумська область.

Р. С.

У статті 79 закону «Про місце самоврядування в Україні» передбачено підстави для дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови. Крім припинення його громадянства, визнання його судом недієздатним, смерті та інших причин, голова може вважатися саме «вільним» від посади, якщо він порушує Конституцію або закони України, права і свободи громадян, не забезпечує здійснення наданих йому повноважень. А ось що є мірлом «незабезпечення» закон не уточнює. Тому це положення у теорії бачить позначення на практиці. Поїди у Шостці — це одне цьому підтвердження.

Мал. Сергія РЯВОКОНА.

СВОЯ КОМПАНІЯ В ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЄВРОПІ

(Початок на 2-й стор.)

Значний інтерес мали двосторонні зустрічі глави делегації. Так, під час зустрічі з віце-прем'єром, міністром внутрішніх справ і адміністрації Республіки Польща Янушем Томашевським Валерій Пустовойтенко підкреслює, що Україна для Польщі є країною-партнером на сьогодні і перспективу. Обидві сторони висловили зацікавленість у подальшому розвитку відносин, однак кожен з них не задовольняє.

Коли бачиш в Сараєві ті руїни, які спричинила війна, ще раз переконаєшся у тому, якою важливою має бути політична згода, сказав Валерій Пустовойтенко під час зустрічі зі співигодованою Раді міністрів Боснії і Герцеговини Харісом Сідаїджичем.

Валерій Пустовойтенко виступив на пленарному засіданні саміту. У своєму виступі він, зокрема, сказав, що Україна бере участь у низці масштабних проєктів ЦЕІ.

Учасники зустрічі ухвалили Сараєвську декларацію: план дій на 1998-1999 роки; заключний документ: Звернення до учасників майбутньої наради Європейського союзу, яка відбудеться в грудні у Люксембурзі.

Перед відбуттям до Києва Валерій Пустовойтенко розмовляв у Сараєві з представниками українського митроворного батальйону, що перебуває в Боснії. Це з'єднання дислоковане у місті Мостар та входить до митроворчих сил ООН у Боснії і Герцеговині.

Кожен вибирає свій шлях

Сьогодні на одному депутатів, поету Петрові Осалчуку виповнюється 60 років

Петро Осалчук — Поет. Жаль лише (це мов суб'єктивне переконання), що він, видаючи вибране з понад 20 книжок, не відібрав до нього окремо свої ліричні твори. В цьому виді поетичної творчості він — Майстер.

Мій вічний дух на журавлиному крилі
Вовік ширитиме над рікою землею...
Це все було. І вечір, і ріка,
Причаєна, у місячних сіяні.
І, наче плам'я, губи невлашні,
І на плечі розслаблена рука...

Так склалося життя Поета, що жив він на роздоріжжі між любов'ю до Вітчизни (саме вона й освітлює його нинішні кращі твори) й відданістю почуттю службового обов'язку. Думав Петро Осалчук про те чи ні, але це — шлях Івана Мазепи або Кнрада Валленрода з його жорстокою логікою: щоб вибороти свободу Батьківщини, треба піднятися на високий службовий шабелу у державі, в якій живеш, який служиш, а за першої нагоди здізнати свою вищу мету. До речі, доля Петра Осалчука надвидилося нагадує долі його опонентів. Але він стоїть вище їх. Бо дав волю своєму розумові в осмисленні прожитого. Так, була віра у «світле майбутнє» (саме по собі це — тріх, адже утопічна комуністична ідея привабляла, може, саме своєю нездійсненністю, недосконалістю), було честолюбне бажання вибитися в люди (Петро Осалчук луте свого земляка Дмитра Павличка: «Я народився на землі від батька, що орав ту землю...», але була й любов до України, було прагнення увичити це високе почуття в літературних творах.

Отак і прожив Поет, еволюціонував від «Революційного» до «Еволюційного паспорту». До речі, нинішня Осалчука злива часто влучних чотиривіршів (а часом і прохідних) — своєрідна реакція на «безкомпромісню» позицію його опонентів, які витягли на світ Божий і відтук Петра Осалчука — працівника ЦК КПУ — на першу збірку поезій Василя Стуса, і «вірші», написані ним у стилі «соцреалізму». Поет вирішив, як зазначає сам, «відмовитися від себе вчорашнього в ім'я себе завтрашнього». Як прощання з учорашнім П. Осалчуком у збірці «Незримі стріли часу» — зразки його «паровозиків» (може, та з читачів не знає, але було таке неписане правило у книжкових видавництвах радянської доби — щоб збірка вийшла, треба було на її початок поставити узагальнюючий вірш з обов'язковим згадуванням про «вождя Жовтня» чи про партію...).

Звичайно, був також інший шлях у літературі — шлях Василя Стуса, безкомпромісний і рішучий. Був...

І все ж судило Поетів за правилами, які вони самі собі вибирають.

Віталій АБЛПОВ.

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

Обмежені можливості — має компенсувати держава

3 грудня — Міжнародний день захисту інвалідів

За даними Українського НДІ педіатрії, акушерства і гінекології в середньому на 1000 новонароджених припадає 20 уроджених калік. Багато малюків стають інвалідами через непрофесійність чи недобачність лікарів, пологових травм та хвороби. Дитячий церебральний параліч, на який в Україні хворіють близько 27 тисяч дітей, також є наслідком пологової травми.

— Це захворювання невиліковне, воно завдає великих страждань дітям та їхнім сім'ям, — розповів Лія Самуїліна Реме-ник, голова української організації «Церебрал», що опікується 400 підлітками-церебральниками. — Я сама викую таку дитину і знаю, як це горе для родини. До таких дітей суспільство ставиться як до неповнолітніх, хоча це зовсім не так. Найчастіше церебральники потрапляють до інтернатів для розумово відсталіх дітей, а тріох місяців проживання в таких умовах достатньо, щоб деградувати. Окремого інтернату для хворих на ДЦП не створено.

Через брак державної підтримки діти не можуть отримати нормальну середню освіту, а про вищу голи й казати. Загалом вони приречені на цілковиту ізоляцію: їм важко пересуватися без сторонньої допомоги і через упереджене ставлення з боку здорових однолітків.

Громадська організація «Церебрал» допомагає хворим на ДЦП чим може. Організовує виставки, походи в театри, допомагає матеріально. Лія Самуїліна розказала, яким шастям свідчилися обличчя її підопічних під час відпочинку в літньому таборі, організованому товариством. Дітки зустрічалися зі своїми здоровими однолітками, гралася, обідали (здорові допомагали годувати хворих) і хоч на мить забували про свої недуги. Того дня була страшена злива, дороги розмито, автобуси зупини-

лися на півдорозі. Батьки з останніх сил штовхали коляски з хворими дітьми... Але зустріч відбулася, і всі були щасливі.

На жаль, підстав для радості останнім часом стає дедалі менше. Економічне становище держави нині таке, що інваліди-церебральники часто не можуть знайти собі застосування. 30 відсотків з них могли б працювати, але не всі мають можливість отримати професію. Як може хворий іздити в інший кінець міста до коледжу чи СПТУ, якщо навіть з дому виїздити без сторонньої допомоги несила? Та й для тих, кому вдалося отримати освіту, роботи немає. Раніше в країні були артілі, де працювали лише інваліди. Тепер вони перет-

ворилися на звичайні сувенірні й галантерейні фабрики. Держава вважає за краще сплачувати інвалідам допомогу, аніж створювати для них робочі місця. Але як прожити на 40 гривень пенсії?

... На Заході для них будують спеціальні з'їзди на тротуарах та пристосування у транспорті. А наші хворі не мають і таких елементарних зручностей.

Але найбільше вони потерпають від нашої байдужості, від усвідомлення власної не потрібності.

Оксана ГЕЙДОР.

На знімку: підлітків товариства «Церебрал» під час відпочинку в літньому таборі.

Запитуйте —
відповідаємо

Якщо святковий з вихідним збігається...

Прочитайте роз'яснення до статті 5 Закону України «Про відпустки» про визначення тривалості щорічних відпусток, зокрема про зарахування до них святкових та неробочих днів.

Олексій БАРИЛО.

Чернівці.

Частина 2 статті 5 Закону України «Про відпустки» встановлює: «Святкові і неробочі дні (стаття 73 Кодексу законів про працю України) при визначенні тривалості відпусток не враховуються».

Працівникові, наприклад, надається щорічна відпустка за графіком тривалістю 24 календарні дні в другій половині серпня, починаючи з 18 серпня. Відраховуємо, починаючи з 18 серпня, 24 календарні дні, враховуючи вихідні, — відпустка триватиме по 10 вересня включно. Але тому, що святковий день 24 серпня (ст. 73 КЗпП України) є вихідний, він переноситься на наступний день після святкового або неробочого дня (ч. 3 ст. 67 КЗпП України). Оскільки святкові і неробочі дні не враховуються під час визначення тривалості відпустки, вона продовжується на один день і триватиме по 11 вересня включно.

Неробочими вважаються дні релігійних свят (ст. 73 КЗпП України).

Марина КОВАЛЬЧУК,
юристка.

Зачароване коло

Безпритульність — спільна проблема колишніх країн «соцтабору»

Днями представництво ЮНІСЕФ в Україні разом із Міністерством у справах сім'ї та молоді презентували регіональний звіт «Діти ризику в Центральній та Східній Європі: загроз та надії».

За словами міністра у справах сім'ї та молоді Валентини Довженко, «це перша спроба комплексного дослідження становища дітей у 18 країнах Європи», яке дозволить спільно розв'язати проблем періоду для цих держав. Зниження рівня доходів населення, зростання безробіття, скорочення державної допомоги та уваги до сім'ї спричинили стрімке зростання бездоглядності та соціального сирітства. За офіційною статистикою, близько 18 тисяч дітей та підлітків в Україні — безпритульні. Лише через столичний приймальник-розподільник для неповнолітніх щороку проходять 1200 маленьких втікачів, які жебрають на вокзалах, крадуть, аби не вмерти з голоду. І лише частина з них — сироти, решта тікає від жорстокості власних батьків».

Дати тимчасовий прихисток

таким дітям покинули притулки для неповнолітніх (їх створено в 16 областях України). На жаль, органи опіки й піклування, які мають визначити подальшу долю «клієнтів» притулку, не завжди виявляють розважливість. Як правило, дітей знову повертають до соціально неблагополучним батькам, і все починається спочатку.

Як зазначили координатор системи ООН в Україні пан Вільянуева та представник ЮНІСЕФ в Україні, Білорусі та Росії пан Мурзі, наша країна ратифікувала Конвенцію ООН про права дитини ще 1991 року. Однак національне законодавство та юридична практика багато в чому суперечать принципам згаданого документа. Без розв'язання цієї проблеми просування вперед у справі захисту дітей буде вкрай важко.

Ганна РОМАНЦОВА.

Додали чиновники клопоту

До ДИРЕКТОРА Єланецького СПТУ-40 Валерія Мельниченка деякі керівники сільгосп-підприємств району не раз чи то жартаючи, чи серйозно зверталися: «Візьми до училища». Не в розумінні навчання, а призначення всієї рухомості та нерухомості разом з пенсіонерами і працездатними до господарства училища. «А що ти думаєш, гірше буде, аніж у вас тепер?», — відбивався жартами директор.

Профтехосвіта

Мабуть, його СПТУ дасть фору деяким КСП в умінні вирощувати врожай, тримати в порядку техніку і взагалі — господарювати на землі. Її училище має 300 гектарів. Для навчальних цілей. Тут токують механізаторів, тваринників, пасічників, кукарів, електриків, швачок, продавців і навіть бухгалтерів для господарств Миколаївської і Кіровоградської областей. Є свій полігон, свиноферма, пасіка, садок, два ставки, в яких розводять рибу. І, звісно, обладнаний майстерні та лабораторії.

Недарма пів час недавнього злигання училищ двох сусідніх районів — Братського та Єланецького — перевагу було надано Єланецькому СПТУ-40, що стало базовим. Може, це якось і тішить самолюбство педагогів і учнів з Єланця, але сам директор новоствореного училища вважає злигання черговою помилкою. Від себе додає: чиновників із столиці, котрі хотіли, як краще (скоротити бюджетні витрати на утримання викладацького складу), а вийшло, як завжди.

Адже життя педагогів і учнів тепер уже Братської філії Єланецького СПТУ ускладнилося набагато. За будь-якою довідкою треба їхати до Єланця, бо філія не має печатки, та й засвідчувати документ

має директор. З Києва здається, що 35-кілометрова відстань між райцентрами — дрібниця. А в житті все інше. Автобус не ходить, попутної машини не дочекаєшся. Та й скорочувати викладацький склад у Братському нерозумно, бо з Єланця до сусідніх ніхто не їздитиме. Ось і вийшло, що скоротили тільки директора, деякого з бухгалтерських працівників, але незручностей під час реорганізації виникло більше.

Гала, постраждали від цього не тільки викладачі Єланецького і Братського училищ. Адже хвиля реорганізації прокотилася всюєю країною. І, мабуть, колеги Валерія Володимировича Мельниченка також марнуватимуть чимало часу, сил, коштів на пошук виходу із скрутного становища. Нині це — ходіння з листами по обласних і столичних інстанціях з проханням повернути філії у Братському статус юридичної особи з правом підпису його керівником документів.

Якщо в Єланецькому районі у Мельниченка склалася добрі стосунки з райдержкадміністрацією, керівниками господарств, то в Братському районі ці контакти треба налагоджувати. Адже навчальному закладу, що вже став «чужим», і уваги приділяють менше...

Але Валерій Володимирович оптиміст і вірить: все буде гаразд. У це вірить і його учень Шоправа, в двох училищах по-різному. В одному — за справками Мельниченка, в другому — за чутками про його справи. Але ці чутки зі знаком «плюс».

Зустрічаючись з головою Єланецького райдержкадміністрації Н. Загороднім, керівниками господарств і організацій Г. Демченко, М. Шахтоном, В. Саркісяном, В. Тихоном, В. Гавенком, В. Ярошенком, чув тільки добре про випускників СПТУ-40, які враз прижилися в колективах. А заслуженому працівникові народної освіти України, голові Ради директорів ІТТУ Миколаївської області Валерію Володимировичу Мельниченку дякують не тільки керівники, а й батьки дітей, яким училище дало спеціальність і півкулі в життя. В наш час це дороге коштує.

Ярослав СЕРГІЙНКО.

На знімку: В. Мельниченко.

Фото Бориса РИВАКОВА.

З'їзд закінчився, проблеми залишаються

Днями відбувся ІІ з'їзд Української організації інвалідів війни та Збройних сил. З доповіддю про першочергові завдання організації інвалідів, яка об'єднує близько 350 тисяч покличених війною громадян України, виступив її голова Іван Черниш. На його думку, необхідно привертати увагу громадськості та урядових кіл до того становища, в якому опинилася більшість інвалідів війни. Як вихити їм на мізерні пенсії, які до того ж випадають із затримкою? Коли, наперсмі, їм повернуть зневіжені грошові заощадження, які сьогодні як ніколи стали б у пригоди?

Хочеться почути відповіді на ці питання від керівництва країни і, зокрема, від Кабінету міністрів, в структурі якого незабаром буде створено департамент у справах інвалідів Збройних сил.

З'їзд висунув двох кандидатів у народні депутати України, закликаних їм відстоювати інтереси інвалідів.

Петро ФЕЩЕНКО, інвалід війни.

ДЕРЖАВА І ПРАВО

ВМІЛИ ПРИЙНЯТИ, ТА НЕ ЗНАЄМО, ЯК ПОДАТИ

Синтезовані положення законодавства України про порядок набрання чинності нормативно-правовими актами та їх офіційного оприлюднення

Серед читачів «Голосу України», напевне, чимало тих, для кого офіційна правова інформація є найважливішою з усіх видів інформації. Насамперед для них і підготовлена наведена нижче таблиця.

На жаль, Указом Президента України «Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності» від 10 червня 1997 р. незважаючи на його нагальність були залишені поза увагою деякі важливі правові питання, а також створені додаткові юридичні колізії.

Відповідно до статті 57 Конституції України нечинними до дня офіційного оприлюднення будь-які нормативно-правові акти, що визначають права і свободи громадян, в тому числі акти міністерств і відомств, інших органів державної виконавчої влади, господарського

управління і контролю. Водночас питання набрання чинності відомчими актами зазначеним указом не визнані, а відповідно до Указу Президента України від 3 жовтня 1992 р. № 493/92 «Про державну реєстрацію нормативних актів міністерств та інших органів державної виконавчої влади» вони набирають чинності незалежно від факту їх оприлюднення.

Указ Президента України від 10 червня 1997 р. не узгоджується з нормою статті 21 Закону України «Про інформацію» від 12 жовтня 1992 р., згідно з якою набирають чинності не раніше дня їх опублікування не лише ті нормативно-правові акти, що визначають права і обов'язки громадян, а й ті, що торкаються свобод і законних інтересів громадян. Указ звужує зміст передбаченої частини 1 статті 57 Конституції України права громадян знати свої права і обов'язки.

Указами Президента України від 13 грудня 1996 р. № 1207/96 «Про опублікування актів законодавства України в інформаційному бюлетені «Офіційний вісник України» і від 10 червня 1997 р. № 503/97 «Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності» із числа офіційних друкованих видань виключені, відповідно, бюлетень «Зібрання постанов уряду України» і газета «Голос України». Та чи можна визнати такі рішення правовими? Аж-же офіційний статус зазначених видань прямо визначається статтею 20 Закону України «Про міжнародні договори України» від 22 грудня 1993 р., Регламентом Верховної Ради України та деякими іншими законодавчими актами.

Таким чином, питання про чітке врегулювання порядку набрання чинності всіма нормативно-правовими актами України поки що є відкритим, і до його вирішення правовий розглядарш заглиблюється прикорм фактом.

(Закінчення на 11-й стор.).

Вміли прийняти, та не знаємо, як подати

11

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Договору між Україною та Азербайджанською Республікою про передачу осіб, засуджених до позбавлення волі, для подальшого відбування покарання

Верховна Рада України постановляє:

Договір між Україною та Азербайджанською Республікою про передачу осіб, засуджених до позбавлення волі, для подальшого відбування покарання, підписаний від імені України 24 березня 1997 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

Київ, 21 листопада 1997 року.
№ 669/97-ВР.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Договору між Україною і Грузією про передачу осіб, засуджених до позбавлення волі, для подальшого відбування покарання

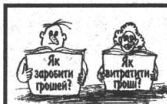
Верховна Рада України постановляє:

Договір між Україною і Грузією про передачу осіб, засуджених до позбавлення волі, для подальшого відбування покарання, підписаний від імені України 14 лютого 1997 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

Київ,
21 листопада 1997 року.
№ 670/97-ВР.

Згідно з Регламентом Верховної Ради України закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

Економічну кризу можна «відмити», якщо...

6-7

Не бути прокуратурі «кишеньковою»

1 грудня минуло шість років з того дня, коли набрав чинності Закон України «Про прокуратуру». Ми відзначаємо цей день як професійне свято — День прокуратури незалежної України.

Сучасна історія правоохоронних органів починається з листопада 1917 року, коли Центральна Рада своїм Третім Універсалом проголосила Українську Народну Республіку. З цього часу почалася робота зі створення судів та прокурорського нагляду УНР. Згодом, 4 січня 1918 року, Центральна Рада ухвалила Закон «Про урядовий прокурорськийгляд на Україні». А з 1925 року очолював уже радянську прокуратуру Генеральний прокурор республіки. Згадаймо і те, що на Юрбаньському процесі обвинувачем був прокурор УРСР Роман Руденко.

Нині інші часи, інші умови роботи — триває процес становлення України як незалежної держави. Процес цей дуже болючий, адже слід зламати старі, не виправдані часом традиції, визначити як пріоритетні права людини і громадянина. Ускладняється цей процес ще й тим, що, як завжди буває, з перехідного періоду багато хто хоче скористатися з корисливих інтересів. Зростає хвиля злочинності, з'являються все нові й нові види злочинів, і стримування цього хвилю дуже важко. Але ми не маємо права випустити з-під контролю стан законності в державі. Бо, якщо це станеться, загубимо, власне, саму державу. Наша робота — захищати й інтереси держави, й інтереси громадян, виявляти факти порушень закону та сприяти їх усуненню.

Ми вже казали про ті умови роботи, котрі нам диктує час та вимагає нове законодавство. А це потребує вироблення нових підходів та методів роботи. І, зв'язне, часу для перебудови в нас бракує, крім того, заважає ефективно працювати нестабільність у керівництві

тві прокуратури. Багато чумо на свою адресу критики, на жаль, далеко не завжди об'єктивної.

Злочинність — це феномен суспільного життя, що не має свого обмеження. Вона може зростати доти, доки держава не поставити заслін на її шляху. Таким заслоном є правоохоронні органи. Сьогодні констатуємо спад злочинності. За 10 місяців поточного року зареєстровано 490 тисяч злочинів, що на 3,3 відсотка менше проти аналогічного періоду минулого року. Це не можна назвати переломом, але свідчить про позитивну тенденцію, що намітилася у ситуації із загальнокримінальною злочинністю в державі.

Водночас зрозумілих масштабів набуває злочинність у сфері економіки. Україна вже як повноправний член світової спільноти перейшла у розвинених країн не лише позитивні досвіди — принципи демократії та інше. Звичайними для нас стали й інші явища, що давно вже мають місце на Заході, зокрема так звана «білокримінальна» злочинність. Любителі «ловити рибку в каламутній воді» перехідного періоду, які шалено збагачували коштом держави та громадян, — загрозла нормальному розвитку економіки, ходою реформи, а значить, і самій нашій державності. З трибуни Верховної Ради я говорив нещодавно про ті злочинства, що мають місце під час сертифікації приватизації. На нас чекає серйозне випробування — грошова приватизація. Аналітики вже зараз прогнозують великий сплеск порушень закону під час цього процесу.

Однак правоохоронні органи мають зробити все, щоб не допустити, аби кредитно-банківська система, виробничий переїшли

до рук кримінальних елементів.

Сьогодні наша увага прикута до того, щоб покласти край тим зловживанням з бюджетними коштами, котрі нині мають місце. Такі зловживання є значною мірою причиною затримок із виплатами зарплат, пенсій та інших соціальних виплат. Це зовсім набуло загрозливих масштабів

і може призвести до соціальних потрясінь. Дай Бог, щоб цього не сталося, і нині вже зроблено у роз'ясненні цих проблем. Рахунок збитків державі вже йде не на мільйони — на десятки мільйонів гривень. І що б не писали та не казали окремі політики, Президент України Леонід Кучма послідовно та твердо проводить свою лінію на жорстку боротьбу з організованою злочинністю. Його укази, спрямовані на посилення сил боротьби, визначають пріоритетні напрямки у роботі правоохоронців.

Щодо ефективності діяльності органів прокуратури дозволю собі навести кілька прикладів на підставі статистичних даних. Так, за 9 місяців 1997 року було виявлено 878 організованих злочинних угруповань, що скоїли 6 тисяч злочинів. У суди направлено 1769 кримінальних справ відносно учасників цих злочинних груп. Є зловжитки і в інших сферах прокурорської діяльності. За період з січня по листопад цього року прокурорами виявлено 178 тисяч порушень закону. На захист громадян порушено 52 тисячі позовів до судів загальної юрисдикції. За результатами прокурорського реагування скасовано та змінено судові рішення у кримінальних справах відносно 5229 осіб.

Враховуючи те, що порушення прав і свобод громадян мають,

можна сказати, повальний характер, органи прокуратури особливу увагу приділяють відновленню цих прав. Достеменно, що за 10 місяців поточного року до органів прокуратури України надійшло 152 тисячі скарг. Безпосередньо до Генпрокуратури — 6660. У більш як 360 випадках факти підтвердились, і було вжито необхідних заходів. Станом на початок листопада, з січня ц. р. 2791 чоловік побували на особистому прийомі в Генеральній прокуратурі, зокрема Генеральний прокурор прийняв 127 чоловік, його заступники — 174 чол. Реабілітовано близько 15 тисяч жертв політичних репресій.

Це, так би мовити, наш позитивний баланс. Однак говорити, що прокуратура працює так ефективно, як це потрібно, не доводиться. Не все ще зроблено для неухильного дотримання законів у країні. Але це не має перекреслити важку працю тисяч працівників прокуратури, як це зробили на роки обранні під час дня уряду у Верховній Раді у жовтні цього року. Я категорично не погоджуюся із нездовольною оцінкою роботи прокуратури, що її «поставили» нам депутати. Органи прокуратури не борються зі злочинністю, а здійснюють нагляд за законністю та діяльністю правоохоронних органів, які саме цю роботу й виконують. Іхню ж роботу нездовольного не визнаю. Де ж тут логіка? Та, певно, ніхто й не хотів приймати логічного рішення. Швидше за все, оцінюючи нашу роботу, депутати керувалися політичними мотивами, адже скоро вибори. Багато хто прагне мати «кишенькового» Генерального прокурора. Однак незважаючи на політичні маневри цих сил мають односторонньо заявити: «кишеньковими» ні Генеральний, ні підлеглі йому прокурори не будуть. А щодо ефективності нашої роботи, то вимагати високого рівня від прокуратури радянського зразка не можна.

(Закінчення на 8—9-й стор.).

Реальна загроза безпеці

8-9

Чи можна сподіватися на успіх реформи в Четвертій республіці?

10

ЕКОНОМІЧНУ КРИЗУ МОЖНА «ВІДМІНИТИ», ЯКЩО...

ДЛЯ ТОГО щоб почати працювати підприємства, треба вирішити чотири проблеми. 1. Коли в підприємстві немає власних грошей, щоб відновити (розширити) виробництво, в нього має бути можливість позичити їх у банку за ціною не вище 15% річних. 2. Позичивши гроші, спрямувавши їх у господарський оборот і заробивши прибуток, підприємство має знати, що за них йому заплатять. 3. Підприємство має бути повністю захищене від критичного розміру, за яким починається руйнування економіки. 4. Підприємство має бути повністю захищене від монополізації (послуг), підприємство має бути повністю захищене від монополізації економіки і розвинуті конкуренція. Без розв'язання цих проблем економіка ніколи не відістане.

Як це зробити? Як запровадити механізми та технології розв'язання проблеми у «Плані виходу економіки України з кризового стану», корисний зміст якого я пропоную читачам. 24 вересня ц. р. цей план розглядає Верховна Рада України і успішно провадила його... Було заявлено і механізми виходу з кризи, розроблений і запропонований мною підзаконний акт, який піддає для вирішення економічних проблем України за останні 1,5–2 роки. Взагалі в парламенті цього скликання жоден законопроект, розроблений мною, не було прийнято.

Прочу не сприймати цей виступ у газеті як свою перевиборчу програму, бо яти на вибори до наступного парламенту не збираюся: я глибоко усвідомлюю, що парламенту вихід з кризи ні до чого, що мої знання і моя праця тут не потрібні, і боюся, що наступною, обраною за партійними списками, — і погірш. Пропоную для тих, хто проєде, використати, якщо буде змога.

Податки

Домінанта податкової системи: загальний (максимальний) обсяг всіх податків, податкових платежів, нарахувань та відрахувань, що сплачує підприємство до бюджетів всіх рівнів, не може перевищувати 30% від суми: бруто-фонд оплати праці + бруто прибуток підприємства. Залишити такі податки (не названі тут — скасувати).

Залишити ПДВ за законом, що був чинний у першій половині 1997 року, зменшити ставку оподаткування наповнення (тобто до 10%). (Застосування новоприйнятого Верховною Радою України закону про ПДВ — наголоси на ньому для економіки України). Податок на прибуток (за старим законом) — 20% від бази оподаткування. Податок на власників транспортних засобів — у чинних розмірах. Податок на землю — в чинних розмірах.

Податок на майно для юридичних осіб у розмірі 1% від вартості майна запровадити з 2002 року. Податок на майно для фізичних осіб у розмірі 0,5% від вартості майна запровадити з 2002 року. Прибутковий податок з громадян (з основного заробітку) сплачувати за наявною шкалою з верхнього межого оподаткування не вище 30%. Скасується 20-процентне додаткове оподаткування заробітку за сумісництвом. Податок на сукупні доходи громадян запровадити з 2003 року.

Дивіденди від акцій та проценти за вкладеннями в банки населення оподатковувати кінцевим податком у розмірі 5%

і лише ту їх частину, що не реінвестується в акції резидентів, та/або збільшення розміру коштів на депозитах (терміном не менш як на один рік), чи на купівлю державних цінних паперів (за дорученням власника за купівлю безоплатно банк).

Податок на розмір орденної плати за житло встановити до 2003 року не вище як 5%.

Кошти фонду соціального страхування в розмірі 8% акумулюються на рахунках підприємств. Невикористані їх частини за результатами року мають бути спрямовані підприємством на медичне страхування працівників.

Відрахування до Пенсійного фонду встановити в розмірі 25% від фонду оплати праці. Акції зберігаються (один рік) у сьогодинському їх розмірі.

ПДВ на імпорту та ввізне мито анулюється лише на:

- сировину та енергоносії, матеріали та комплектуючі, які або не видобуваються (не виробляються) в Україні, або видобуваються (виробляються) в недостатній кількості. Не анулюється для реекспортерів та експортерів вказаної продукції (але сплачується під час експорту — до перетину митного кордону України);

- обладнання, устаткування та технології, що мають являти вищу продуктивність і відвічі вищій вартості енергозбереження від аналогічного, що виробляється в Україні. Не анулюється для реекспортерів вказаної продукції (але сплачується під час експорту — до перетину митного кордону України).

Анулювати експортне мито на всю продукцію, окрім невідновлюваних природних ресурсів. Індикативні ціни залишаються лише в інтересах антидемпінгової політики.

Анулювати рентні платежі та залишити незмінними платежі за спеціальне використання надр.

Не вводити нових податків, платежів та відрахувань до бюджету, крім перелічених. За приріст обсягів реалізації зменшувати на 30% податки в тому місяці, в якому було досягнуто приросту, і зменшувати розмір оподаткування лише ту частину прибутку, що отримано завдяки приросту реалізації.

Ліквідація дефіциту бюджету

А. Зменшення видатків з бюджету
Вирішити з іноземними кредиторами питання відстрочки сплати зовнішньої заборгованості на п'ять—сім років за кредитами (та платежами з їх обслуговування), взятими урядом України, та кредитами, зобов'язання з погашення та обслуговування яких перейшли до уряду.

Скоротити на третину фінансування управлінського апарату всіх рівнів та рівнів влади.

Заборонити виплату заробітної плати з бюджету працівникам небюджетної сфери.

Зупинити фінансування з бюджету господарської діяльності підприємств господарської сфери.

Демоніополізувати і віддати повністю у приватний сектор енергетичну та сферу житлово-комунального господарства, неурядовий зв'язок та транспорт.

Припинити державне фінансування капітальних, середніх та поточних ремонтів пасивної частини основних фондів (окрім усіх видів транспорту, що перебувають у державній та комунальній власності). Припинити фінансування з бюджету всіх видів капітального будівництва, окрім об'єктів енергетики, екології та всіх видів транспорту.

Б. Збільшення надходжень до бюджету
Отримати протягом чотирьох років за рахунок реалізації цінних паперів уряду та пільгового стабілізаційного кредиту від міжнародних фінансових інституцій з іноземних держав 13 млрд. USD (1-й рік — 6 млрд., 2-й рік — 4 млрд., 3-й — 2 млрд., 4-й — 1 млрд. Але якщо згаємо ще один рік, то пот-

рібно буде 19 мільярдів. Бажаючи отримати кредит терміном на вісімнадцять років, з початком виплати боргів та сум з його обслуговування на сьомий рік після отримання першого траншу. Ці ресурси спрямувати тільки під ліквідацію заборгованості та виплату заробітної плати працівникам бюджетної сфери і пенсії пенсіонерам на період різкого падіння доходів бюджету.

Отримати додаткові кошти за рахунок інтенсифікації процесу грошової приватизації.

Кредитна політика

Облікова ставка НБУ має бути вищою від фактичних темпів інфляції, але не в 10, а щонайменше в два рази. Як-що темпи інфляції не перевищують 3% річних, облікову ставку НБУ встановити в розмірі 5,6%. Ставка за депозитами в національній валюті не може бути меншою за облікову ставку НБУ. Ставка за кредитами для резидентів у національній валюті не може перевищувати більш як у 1,5 раза розмір облікової ставки НБУ. В разі перевищення маржі, отриманої комерційними банками, прибуток банків, одержаний від перевищення маржі, додатково оподатковувати за такою шкалою.

Коефіцієнт перевищення рівня облікової ставки НБУ (за наданнями комерційними банками)	1.5	1.6	1.7	1.8	1.9	2.0
Ставка додаткового оподаткування отриманих додаткових доходів комерційних банків від перевищення рівня кредитної ставки понад 1,5 раза від облікової ставки НБУ	0.0%	10%	30%	60%	95%	1.1

У разі зниження маржі (зменшення більш ніж у півтора раза ставки за кредитами для резидентів порівняно з обліковою ставкою НБУ) розмір оподаткування доходів банків зменшувати за такою шкалою:

Розмір маржі (коэф. до облікової ставки)	1.5	1.4	1.3	1.2	1.1	1.05
Ставка оподаткування	20%	17.5%	15%	12.5%	10%	5%

Доходи банків, отримані від довгострокового кредитування резидентів (надання кредитів терміном понад три роки), оподатковувати за ставкою, зменшеною на 20%. У разі мобілізації кредитних ресурсів комерційними банками на закупівлю державних цінних паперів та на кредитування нерезидентів — 100% отриманого прибутку від операцій перераховувати до держбюджету як додатковий податок.

Ліквідація резервування НБУ коштів резидентів — позичальників іноземних кредитів у ВКВ.

Ліквідація режим ліцензування НБУ іноземних позичок резидентами України. Заборонити урядові України надавати гарантії нерезидентам у позичках резидентів і в іноземній, і в національній валюті. Запровадити принцип ешелонування у наданні кредитів з бюджету резидентам за такими раунтами:

— під пошук поки що неіснуючих потреб і варіантів їх задоволення (приклад таких потреб, звернений у ретроспективу: якби вас 200 років тому запитали: «Чи потрібні вам відеомоніторинги?»);

— на кредитування виробництва імпортозамінної конкурентоспроможної продукції, попит на яку на внутрішньому ринку не задоволено;

— на закупівлю технологічних ліній (та ноу-хау) для виробництва конкурентоспроможної на зовнішньому ринку продукції, попит на яку на зовнішньому ринку задоволений менш ніж наполовину, і потенційною здатністю збільшити її експорт з України за умови, що термін окупності цих ліній не перевищує 5–6 років;

— на закупівлю технологій для виробництва традиційної для внутрішнього ринку продукції (для власного вжитку), але продуктивнішою силою більшою не менш як удвічі, ніж аналогічної технології власного виробництва та не менш як удвічі вищим рівнем енергозбереження порівняно з вітчизняним;

— на закупівлю продукції для внутріш-

нього споживання, яку в найближчі 3–5 років ми власними зусиллями відтворити на рівні імпортої продукції не зможемо (комп'ютери, наприклад).

Емісійні кредити

Планову емісію 1998 р. у розмірі 3–5% здійснити в січні, але її ресурси спрямувати не на покриття дефіциту бюджету, а на кредитування приросту оборотних коштів «легких» підприємств.

Чергові (наступні) емісії здійснювати після акумулювання ресурсів першої емісії і отримання приросту ВВП в обсягах, які дозволяють фактично отриманий приріст ВВП.

Ресурси емісійних кредитів пролати уповноваженим комерційним банкам України терміном на один рік як антикризові кредити за ставкою фактичного рівня інфляції на момент продажу. Комерційні банки продають підприємствам кредити з маржею, не вищою 4% річних. 100% перевищення розміру кредитної ставки понад зазначений розмір перерахувати до державного бюджету.

Комерційним банкам заборонити нецільове використання коштів антикризових кредитів. Максимальний розмір антикризових кредитів, що може отримати уповноважений комерційний банк, не може перевищувати 10% власних ресурсів.

Підприємствам, які отримали пільговий антикризовий кредит, заборонити використовувати на ліквідацію заборгованості у заробітний платі та інших видів заборгованості, що мають характер фонду споживання, на ліквідацію заборгованості перед бюджетом та контрагентами, на фінансування капітальних вкладень, а також на фінансування капітальних та інших ремонтів, призначених для власних потреб;

заборонити розміщувати кошти антикризових кредитів на депозитних рахунках та позичати їх, конвертувати кошти кредитів в іноземну валюту (ок-

рім як для потреб імпорту сировини, матеріалів, енергоносіїв, комплектуючих для власних потреб і лише під збільшення обсягів випуску та реалізації продукції);

заборонити перепродавати, міняти (бартер) сировину, матеріали, енергоносії, комплектуючі, що куплено за кошти пільгових антикризових кредитів;

зобов'язати підприємства спрямувати не менш як 80% отриманого прибутку на збільшення обсягів виробництва 20% спрямувати на зменшення заборгованості перед бюджетом, працівниками та контрагентами;

розміри пільгового антикризового кредитування можуть бути зменшені або кредитування може бути припинено на наступний місяць за збільшення кредиторської заборгованості підприємств або пропорційно збільшені — за відповідного зменшення кредиторської заборгованості;

допускати збільшення розмірів антикризового кредитування також і під зменшення дебіторської заборгованості (окрім як перед бюджетом і працівниками) в разі, якщо вказане кредитування призводить одночасно і до ліквідації (зменшення) вказаної заборгованості, і до одночасного збільшення випуску та реалізації продукції;

підприємства зобов'язати протягом перших трьох місяців з моменту отримання пільгових антикризових кредитів не збільшувати частки фонду споживання (порівняно із середньомісячними обсягами, обчисленими за третій квартал 1997 р.) в обсязі реалізованої продукції. На четвертий та наступні місяці не мають права збільшувати частки фонду споживання в обсязі реалізованої продукції її підприємства, які допустили і не ліквідували дебетове сальдо заборгованості;

протягом першого року використання антикризових кредитів на підприємстві дивіденди, премії за результатами роботи за рік не нараховувати і не виплачувати;

не функціонуючі до моменту антикризового кредитування підприємства перші півроку з початку функціонування не сплачують податків, окрім відра-

хувати до Пенсійного фонду та перераховують до бюджету прибутковий податок з громадян (працівників). Наступні півроку сплачують всі податки (окрім зазначених — за половинною ставкою. Після року з початку антикризового кредитування — за повною ставкою.

підприємства, що функціонували (до 20% потужності) на початок антикризового кредитування, сплачують половинну ставку податку один рік з початку антикризового кредитування лише з приросту обсягів реалізації продукції.

Оподаткування приросту прибутку комерційних банків, забезпеченого ними за рахунок приросту обсягів пільгового антикризового кредитування, провадиться за ставкою, зменшеною на п'ятдесят процентів порівняно з діючою.

У разі мобілізації комерційним банком ресурсів пільгових антикризових кредитів не за пільговим призначенням до банку застосовують санкції в обсязі десятикратного розміру мобілізованих не за призначенням ресурсів за кожний місяць їх використання.

Добір об'єктів для кредитування антикризовими кредитами

Добір об'єктів для кредитування антикризовими кредитами провадять уповноважені НБУ комерційні банки-резиденти серед підприємств, що мають право на отримання вказаних кредитів.

Добір відбувається за конкурсом, що його оголошують та провадять регіональні відділення уповноважених банків за таких умов:

Підприємства-претенденти подають заявки на отримання антикризових кредитів у регіональні відділення уповноважених банків, бізнес-плани та перелік платоспроможних покупок їх продукції (проекти договорів з ними). В заявках вони зазначають, на яких з перелічених умов вони погоджуються отримати вказані кредити:

під заставу майна, яке вони, минаючи процедуру банкрутства, погоджуються передати банку в разі неповернення кредитів;

передати банку контрольний пакет акцій свого підприємства як об'єкт застави;

продати контрольний пакет акцій банку, вказавши його шук;

передати у довірче управління терміном до п'яти років контрольний пакет акцій.

Банки розглядають заявки та бізнес-плани, відбирають ті підприємства, які здатні відновити (збільшити) випуск та реалізацію продукції, і визначають обсяг необхідних кредитних ресурсів та подають свої заявки на них у НБУ. Одноразово банки розглядають можливість кредитування потенційних покупок.

До 1 грудня 1997 року НБУ (терміни умови) разом з комерційними банками уточнюють кількість ресурсів, що має бути надано тим чи іншим банкам.

До 1 січня 1998 р. укладаються кредитні угоди комерційних банків з підприємствами. До цього ж терміну укладаються угоди підприємств з покупцями їх продукції.

Обов'язковим пунктом кредитної угоди має бути визнання право комерційного банку на санацію підприємства.

Розв'язання проблеми несплати

На період виходу з кризи «заморожених» погашення заборгованості господарюючих суб'єктів перед бюджетом у такий спосіб:

десять процентів отриманого підприємством приросту прибутку вони спрямовують на погашення заборгованості перед бюджетом;

сплачувати лише основний борг. Пені, штрафні, неустойки не нараховувати, а нараховані списувати на збільшення внутрішнього боргу.

З моменту початку реалізації запро-

понованого мною плану бюджет забезпечує 100-відсоткову виплату поточних платежів (не допускаючи появи і приросту заборгованості у поточних платежах).

Найвну (на початок реалізації плану) заборгованість бюджету перед господарюючими суб'єктами бюджет погашає протягом трьох років за рахунок пропорційного зменшення податкових платежів підприємств до бюджету.

Найвну заборгованість бюджету перед фізичними особами бюджет погашає протягом трьох років за рахунок іноземного стабілізаційного кредиту, а також за рахунок пропорційного зменшення податкових платежів прибуткового податку з працівників у бюджетних установах. Для цього на підприємстві (в організації) відкривати окремі компенсаційні рахунки.

Найвну на початок реалізації плану заборгованість населення за комунальні платежі оформляють векселями, які подавати в бухгалтерію за місцем отримання заробітної плати (пенсії), і погашати протягом трьох років пропорційно, за рахунок отриманого приросту виплат заробітної плати.

До моменту початку реалізації плану надають статус платіжних документів борговим зобов'язанням (векселям), правам власності, цінним паперам, емітованим у законному порядку. Виплати постанову НБУ (або спільну постанову НБУ і Кабміну) про порядок обліку та обігу вказаних документів як платіжних документів у банківській системі України.

Зараховувати «електронні» гроші — пластикові картки (в т. ч. кредитні) та систему банкоматів, зменшивши тим самим сферу безготівкового обігу.

Залучення інвестицій

Прийняти подані мною закони «Про офіційну банківську зону в Україні» та «Про стимулювання залучення коштів неофіційного обороту в офіційний економічний оборот України». Зменшити податковий прес. Зняти всі обмеження на ретрацію прибутку в будь-якій формі (матеріальній, грошовій), отриманого нерезидентами в Україні. На п'ять років забезпечити незміне податкове законодавство та законодавство щодо гарантій прав інвесторів. Ліквідувати державне та регіональні види держзамовлень.

Протекціоністська політика

Якщо суспільство ставить собі на меті не допустити зменшення споживання, то пропозиція продукції (товарів, послуг) на внутрішньому ринку (власне виробництво, плюс импорт, мінус експорт) має бути не менш як на 5% більша, ніж того потребує сповна задовольнений платоспроможний попит на неї.

Основою митного регулювання має бути захист внутрішнього споживача. Захист внутрішнього споживача має стати одночасно засобом захисту внутрішнього виробника. Отже, збільшення експорту продукції неможливо (навіть теоретично), якщо істотно (наполовину) не буде зменшено податковий тиск на господарюючих суб'єктів в Україні.

Якщо за недостатності внутрішнього виробництва (і споживання товарів внутрішнього виробництва) піднімати ввізне мито на товари, то ціни на них збільшаться. При цьому внутрішні виробники не зупиняться перед відповідним підвищенням ціни на свою продукцію (підвищенням до того рівня, щоб ціни залишалися конкурентними перед імпортом). За незмінення рівня заробітної плати:

впаде споживання всієї продукції, в т. ч. власного виробництва (через зменшення платоспроможного попиту), а за тим — її реалізація, далі впаде і виробництво;

необхідність підтримувати рівень споживання штовхне людей до різкого розширення тіньового бізнесу (і перекидання офіційної економіки в тіньовий сектор) як джерела підтримки незмінення рівня споживання.

Застосувати захист внутрішнього споживача (а отже, через нього — і виробника) через зняття внутрішніх цін.

Якщо макроекономічні регулятори матимуть саме таку спрямованість, тоді умови для того, щоб внутрішній виробник побороз зовнішнього конкурента на внутрішньому

ринку буде виконано, наш споживач не з патріотичних почуттів, а виходячи з особистих економічних інтересів, вибере продукцію свого виробника.

Коли рівень споживання підніметься вищими темпами, ніж рівень виробництва, і почне нарастатиме дефіцит тих чи інших груп товарів, тоді слід зм'якшити ввізне мито на ті групи товарів, що опинилися в зоні дефіциту, щоб заповнити нестачу внутрішньої пропозиції і тим самим не допустити зростання цін на них. Одночасно захотіти приріст цієї продукції в Україні.

У разі надвиробництва деяких груп товарів, понад попит, на них (за умови, що попит платоспроможний) незалежно мірою збільшувати ввізне мито, а не на процент, не більший від проценту перевищення. Якщо після цього обсяги реалізації збільшаться, мито залишити незмінним до наступного перевищення. Коли обсяги реалізації продукції власного виробництва не збільшаться, але буде розширення збуту імпортової продукції, попередити власні підприємства, що на них чекає банкрутство, якщо вони не змінять техніку та технологію. Якщо почнуться зростання цін на ці групи товарів (більше від темпів інфляції), терміново зменшити ввізне мито на них.

Утім, весь перелік протекціоністських заходів, застосовуваних у тих чи інших ситуаціях, неможливо навести.

Розширення експорту продукції

забезпечити за рахунок трьох економічних умов.

Перша — забезпечення конкурентоспроможності нашої продукції на зовнішньому ринку за ціною (шляхом зменшення розміру податків, що входять у ціну, істотного збільшення продуктивності праці; не можливо за технічного переоборудування підприємства, для чого потрібний приріст власних коштів, що досягається зменшенням податків та заміною нестачі власних коштів кредитами за доступною (до 15% річних) ставкою.

Друга — забезпечення конкурентоспроможності якості нашої продукції на зовнішньому ринку (шляхом заміни техніки та технології на більш прогресивні).

Третя — забезпечення збуту нашої продукції на зовнішньому ринку за рахунок ефекту першої пропозиції (шляхом розробок і постановки на виробництво нової продукції, якої до цього взагалі не було). Для цього, окрім двох попередніх умов зменшення податків, доступності до кредитів, потрібні додаткові (пільгові) кошти на проведення науково-дослідницьких та дослідно-конструкторських робіт.

Зменшення імпорту

досягти за рахунок таких умов:

забезпечення конкурентоспроможності нашої, імпортозамінної продукції на внутрішньому ринку в ціні (шляхом зменшення розміру податків, що входять у ціну, та/або істотного збільшення продуктивності праці).

забезпечення конкурентоспроможності якості нашої імпортозамінної продукції на внутрішньому ринку (шляхом заміни техніки та технології на більш прогресивні).

забезпечення збуту нашої продукції на внутрішньому ринку за рахунок ефекту першої пропозиції (шляхом розробок і постановки на виробництво нової продукції, якої до цього взагалі не було).

розширення (створення) потужностей українських підприємств з випуску імпортозамінної продукції;

митного обмеження імпорту (застосувати як останній, винятковий захід, у разі, коли вичерпано можливості попередніх чотирьох умов).

Міграційна політика

Міграцію громадян України не обмежувати. Скасувати інститут прописки.

На період реалізації плану дозволити в'їзд в Україну на постійне проживання до досягнення пенсійного віку лише тим іноземним особам, що здатні самостійно профінансувати своє проживання в Україні за рахунок депозитів в українських банках (кредитних карток

українських чи іноземних банків) в розрахунок не менш як 400 дол. США на місяць і не вимагатимуть пенсії від української сторони. Особам передпенсійного віку, лише тим, котрі здатні покласти на депозит в українські банки суму не меншу в еквіваленті як 100 тис. дол. США на особу або пред'явити пенсійний поліс із країни прибуття розміром пенсійного забезпечення не менш як на 10 років. Виняток цього правила — видатні вчені, винахідники, видатні майстри культури та політемігранти.

Політика зайнятості

Жодних утисків (ні адміністративних, ні податкових) самозайнятому населенню, що торгує на базарах і не вимагає від держави допомоги з безробіття, доти, доки не почнеться приріст ВВП і не з'являться перші ознаки дефіциту висококваліфікованої робочої сили. Посилений контроль за сільською мита з індивідуальних експортно-імпортерських операцій фізичних, а особливо — юридичних осіб.

Для неорганізованих бізнесменів — фізичних осіб — зараховувати єдиний податок — 50 гривень на місяць, решту податкових платежів та платежі за патенти, ліцензії, сертифікати (і ін.) анулювати. До селян-торговців сільськогосподарською сировиною цей податок не застосовувати.

За появою перших ознак дефіциту висококваліфікованої робочої сили на підприємствах, що почнуть працювати, поступово піднімати вартість патенту на індивідуальну діяльність: для того, щоб реакмулювати людей зі стійких базарів на свої попередні робочі місця.

Демонополізація

Демонополізація енергетичного Закону України відповідно до одностороннього закону України, поданого мною на розгляд Верховної Ради України.

Демонополізація житлово-комунального господарства України відповідно до одностороннього проекту закону України, поданого мною на розгляд Верховної Ради України.

Ліквідувати державну монополію на виробництво спирту та лікеро-горілчані виробів за збереження режиму ліцензування вказаних видів діяльності. Ліквідувати монополію на створення «Хліб України». Ліквідувати всі наявні монополії структури (окрім природних монополій) у сфері виробництва та торгівлі, надання послуг, окрім сфер виробництва та обігу зброї, отруйних та наркотичних речовин, друку грошей.

Заборонити створення всьляких монополійних структур у будь-яких сферах діяльності, окрім сфери управління державою (у всіх її функціях) та регіонами.

Соціальна політика

Проблеми соціальної політики вирішуватимуться самі по собі, автоматично, тобто в результаті піднесення економіки за цим планом.

Життєвий рівень підніметься на 20% в 1998 р., і зростатиме надалі щорічно на 7—15% в результаті реалізації плану: через зменшення цін (у структурі сьогоднішніх цін до 60% — податків), через зростання заробітної плати, що виплачуватиметься на руки, не менш як на 20% в 1998 р. і на 7—15% — у наступні роки, збільшення витрат підприємств і організацій на неї. Квартирна плата зменшиться на 30% внаслідок ліквідації плати за житлову площу в результаті реалізації положень проекту закону про демонополізацію ЖКК. Плата за тепло, газ, електроенергію зменшиться на 25% у результаті реалізації положень проекту закону про демонополізацію енергетики.

Неприйняття до реалізації цього плану призведе до подальшого погіршення становища в економіці загалом та соціального становища малозахищених особливо, і темпами вищими, ніж темпи підняття економіки.

Володимир ПИЛИПЧУК,
народний депутат України, професор,
академік АЕНУ.

БЕЗПЕЦІ

тальної геополітике бес-
смысленно». Що на це скаже-
те, товариші Тодорові?

Питання «Так що же будемо
делати з Україною?», як бачи-
мо, її досі залишається акту-
альним для російської полі-
тичної верхівки. У А. Дугіна
на це запитання відповість ціл-
ком чітко — «геополитическая
декомпозиция Украины». Саме
так і називається один з па-
раграфів п'ятої частини книги
«Внутренняя геополитика
России». «Украина как госу-
дарство не имеет никакого геополитического смысла. У нее
нет ни особенной культурной
вести универсального значения,
ни географической уникальнос-
ти, ни этнической исключи-
тельности».

Історичний
смысл України отражен в са-
мом ее названии — «Украина»,
т. е. «окраина», «пограничные
территории». Його плани ціл-
ком однозначні: «Существова-
ние Украины в нынешних
границах и с нынешним ста-
тусом «суверенного госу-
дарства» тождественно нанесе-
нию чудовищного удара по геополитической безопасности
России, равнозначно вторже-
нию на ее территории. Даль-
нейшее существование унитар-
ной Украины недопустимо. Эта
территория должна быть поде-
лена на несколько поясов, со-
ответствующих гамме геополитических и этнокультурных ре-
альностей» (там само). Ця
центральна формула концеп-
ції політичної стратегії щодо

України виділена нами. Це й є
політична реальність, яка має
стояти перед українськими
громадянами і політиками.
Далі А. Дугін конкретно про-
понує зони розчленування
України й включення їх до
майбутнього російського геополітичного простору. Не бу-
демо перераховувати читачів
перекладом цієї стратегії. За
потреби вони можуть зверну-
тися до цього навчального по-
сібника або до публікації,
наприклад, в «Деловой неде-
ле» (1997. — № 24. — с. 12).

*ЦІЛКОМ імовірно, що
знайдуться читачі, які з
недовірою поставляться
до наведених тут прикла-
дів. Москва, як варто при-
діляти увагу поглядам
крайніх, на зразок А. Дугі-
на? По-перше, уважаючи
аналітиком, зобов'язаний у
питаннях, які стосуються
безпеки країни, брати до
уваги весь політичний
спектр. По-друге, справді,
звернімося до фігур ресек-
табельності, наприклад до
вишлюванням об'єктів
формулювань. Візми-
мо хоча б літера найбіль-
шої в Державній думі фрак-
ції Комуністичної партії
Російської Федерації Генна-
дія Зюганова. На останніх
президентських виборах
він мав підтримку майже
половини виборців, і, отже,
є представником точки зор-
у величезних мас росій-
ського електорату*

Ще в жовтні 1994 р. він ді-
лився успіхами в згуртуванні
партії, які особливою в су-
сідніх з Росією державах рух
за реставрацію СРСР: «Нам
удалось установити связи с
коммунистическим движени-
ем на всей территории
СССР. Недавно лидеры де-
вятнадцати компартий, обра-
зованных в республиках, до-
говорились об общих дей-
ствиях по восстановлению
Советского союзного госу-
дарства. Это исключительно
важно...» (Зюганов Г. А. Ве-
ро в Россию. — Воронеж,
1995. — с. 111). Темه реніт-
рації імперії була однією з
провідних у його виборчій
кампанії.

Ще виразніше вона виділе-
на в новій книжці лідера ро-
сійських комуністів — «Рос-
сия — Родина моя. Идеология
государственного патриотиз-
ма» (Москва: Информпечать,
1996. — 334 с.). Вона наскрізь
проінфільтрована російською велико-
державницькою ідеологією,
підкресленням неперервності
імперської традиції: «... с то-
чки зрения исторической, Рос-
сия являет собой особый тип
цивилизации, наследующей и
продолжающей тысячелет-
нюю традицию Киевской Ру-
си, Московского царства,
Российской империи и Союза
ССР». Вона проінфільтрована
ідеями, що виразно перегукую-
ться з тими акцентами, які
наполегливо розставляє А.
Дугін. Так, Г. Зюганов наго-
лошує, що «с точки зрения ге-
ополитической, Россия —
стержень и главная опора ев-
разийского континентального
блока, интересы которого
противостоят геомонистским
тенденциям «океанского
державы» (США и атлантическо-
го «большого пространства»)»
(стор. 50).

Саме в такому дусі він роз-
глядає й значення СРСР — як
«продолжателя российской
геополитической традиции»,
як «альтернативный центр
мирового влияния, олице-
ствующий... принципы «контин-
ентальной линии развития
человеческой цивилизации»
(стор. 142).

Г. Зюганов вбачає життє-
ві інтереси Росії «прежде
всего в том, чтобы собрать на
своей земле, под защитой
единой и могучей государ-
ственности всех русских лю-
дей, всех, кто считает Рос-
сию своей Родиной, все те
народы, которые согласны
связать с ней свою истори-
ческую судьбу». Про те, як
протягом віків народи «сог-
лашались» пов'язувати свою
долу з Московією, добре ві-
домо. Але Г. Зюганов, зреш-
тою, й не приховує, що йо-
му до душі старі вектори ро-
сійської політики: «отка-
заться от такой традицион-
ной «собирательницы» зе-
мель» Москва не вправе — и

не станет этого делать, как
бы ни хотелось кому-то «зат-
рагивать русское медвежье в
его «берлоге» (стор. 147).
«Империя — исторически и
геополитически обусловлен-
ная форма развития Россий-
ского государства», — неод-
норазово наголошує він
(стор. 223, 250). Зрештою,
сама його лексика є типо-
вим зразком російського ве-
ликодержавника. Він не-
змінно підкреслює необхід-
ність «политического воссо-
единения трех братских на-
родов — великороссов, мало-
россов и белорусов. Состав-
ляющих в своем историче-
ском триединстве ту держав-
ную ось, вокруг которой на
протяжении веков форми-
ровалось мощное государство»
(стор. 215). Саме це «три-
единство» він розуміє як
один народ, звичайно ж, ро-
сійський: «С точки зрения
национальной, Россия есть
сложная этническая об-
щество, в основе жиснепо-
сности которой лежит
мощное национальное ядро
великороссов, малороссов и
белорусов» (стор. 50). Отже,
за старими царськими зраз-
ками Г. Зюганов відмовляє
українцям навіть у праві на
власне національне ім'я.

Як бачимо, немає жодних
підстав розглядати концепцію
Г. Зюганова в іншому ряду від
геополітичної системи А. Ду-
гіна та його кола. Нагадаємо,
що комуністична фракція Лі-
берально-демократичної партії
на чолі з В. Жириновським
становить більшість у Держ-
авній думі Російської Феде-
рації, а отже, відбивають на-
строї значних верств електора-
ту. Тому перефразиста рожеви-
ми настроями в питаннях зов-
нішньої безпеки України аж
ніяк не випадає.

Можливо, що ці аргументи
переконують Є. Тодорова і
він, як народний депутат, бу-
де дбати про безпеку своєї
держави, підійде до справи як
реалістичний політик. В уся-
кому разі, можна погодитися
з ним у тому, що «практично
вся політична боротьба в Ук-
раїні крутиться довкола
стрижневої проблеми — про-
блеми вибору стратегічної о-
рієнтації розвитку української
держави. Непослдовність,
полонічність, бязгуботу
урядових рішень мають своїм
джерелом саме нерозв'яз-
ність основної проблеми — на
кого орієнтуватися? На Захід
чи на Схід, тобто на Росію? При-
родно, що безпринципове
метання між двома полюсами
геополітичного притягання не
тільки не сприяє зміцненню
міжнародного авторитету Ук-
раїни, але й є причиною
аморфності внутрішньої полі-
тики...» Переконливо і зрозу-
міло. Але чи варто Україні
горнутися до того полюса
притягання, де її не чекають
жодні держави? А якщо її че-
кають, то з однією метою — пе-
ретворити на підпорядковану
територію, а згодом — скла-

дову і невід'ємну частину ін-
шої держави.

На закінчення, замість
висновків і дружніх настав-
нонь, ми радимо Є. Тодорову
та його однодумцям позна-
йомитися з матеріалами по-
вітряної недавньої консульта-
тивної зустрічі «Росія і Ук-
раїна на шляху до стратегічно-
го партнерства», на якій ав-
торитетно були представлені
і українська, і російська сто-
рони.

Наші гості досить відвер-
то продемонстрували свої
експансіоністські пориви в
любому до України. Їх дуже
цікавили питання оволодіння
українською власністю в
процесі приватизації і роз-
державлення привабливих
об'єктів, так би мовити, від
Української держави. Доступ
до української властивості, фін-
ансових ресурсів під вигля-
дом уподібнення наших еко-
номік, забезпечення їх
структурної сумісності — то
є нашія форма реалізації
далекосюжних планів у роз-
будові єдиного економічного
простору в єдиній євразій-
ській супер-державі. Сум-
птоматично, що на тій зустріч
наші лідери гості чомусь
обійшли увагою питання по-
вернення в Україну наших
культурних цінностей. Спра-
ведливо говориться про не-
обхідність спільної боротьби
з мафією, наркоманією. Але
чомуся у зв'язку з цим ро-
сійська сторона не вважає за
важливу роботу по дельміта-
ції і демаркації державного
кордону між нашими краї-
нами. Навіщо? Все довкола
наше!

Кажуть, поодинокі не ви-
живають. То, будь ласка,
станьмо рівноправними у ви-
рішенні всіх міждержавних
проблем, тих економічних
питань, де є спільні інтереси!
А поки що, куди не поверні-
ся, — глухий кут, небезпача
бачити сусіда ривним, гідним
партнером, як то заведено
між сусідами в цивілізованому
світі.

Вихід один, хто б там на
що не претендував. Лише ба-
зована на власних інтересах
зовнішня політика нашої
держави, що враховує як і-
сторичний досвід, так і реалії
у відношеннях з іншими дер-
жавами. І збалансована внут-
рішня економічна, соціальна,
екологічна, науково-техно-
логічна політика складається
назавжди основу національної
безпеки України, її розвитку,
виродження нації, створення
процвітаючого. Без дер-
жавницького підходу до роз-
в'язання порушених нами
надзвичайно важливих про-
блем неможливо побудувати
нормальне життя в нашій
країні, що давно вистраждала
свою державність і не чекає
«рятівників» ні зі Сходу, ні з
Заходу.

Петро ОСАДЧУК,
народний депутат України;
Арсен ЗІНЧЕНКО,
кандидат історичних наук.

«КИШЕНЬКОВОЮ»

мих органів виконавчої влади та ор-
ганів місцевого самоврядування, то-
бто нагляд за вселюдним чиновником. І-
сторія людства свідчить, не буває та-
коб чиновник ефективно наглядав
сам за собою. Тим самим під загрозу
буде поставлено інтереси громадян.
Але ніхто не заперечує того, що слід
мислити саму ідеологію функції загаль-
ного нагляду. І ми сьогодні її мінімо.
Ми не можемо миритися з тим, що
кожний другий акт прокурорського
реагування — формальні подання.

Менше половини зловмисників реалі-
чно притягуються до відповідальності, а
значна частина кримінальних справ,
порушених у сфері економіки та фін-
ансів, з питань зарплати та бюджету,
довго не знаходять свого законного
вирішення. Ось чому ми змінили саму
логіку здійснення цієї функції — пере-
ходимо від кількості до якості, відмо-
вилися від практики повальних загаль-
нонаглядних перевірок та широко-
масштабних пошуків порушень закон-
ності. Предметом нашої уваги переду-

сім стали порушення кримінального
характеру або такі, що завдали значної
шкоди державним, колективним та
особистим інтересам.

Ще одна проблема, — негативне
співвідношення між управлінськими
структурами і виконавцями районної
та міської ланки. Значні зусилля апа-
ратів прокуратури області та держави
витрачаються на непродуктивне листуван-
ня відносно недоліків у роботі місць
прокуратури де, на жаль, залишилися,
молоді спеціалісти та пенсіонери.

Тобто ті, хто «поки» чи «вже» не мо-
жуть працювати в керівних структурах.
Таким чином, «в окопах» падають з ніг
від червоної роботи та браку людей, а
на «верхніх поверхах» — від листуван-
ня між собою щодо недоліків та труд-
нощів роботи на місцях.

Головна наша мета вжити-реши-
ти привести структуру органів прокурату-
ри у відповідність з конституційно
визначеними функціями та підвищити
ефективність роботи. Реорганізація на
наступному етапі торкнеться прокура-
тури обласного рівня.

Олег ЛИТВАК,
в. о. Генерального прокурора України,
державний радник юстиції.

Чи можна сподіватися на успіх адміністративної реформи в Четвертій республіці?

3 24 серпня 1991 року поєднано чимало важливих подій. Це, насамперед, День народження нової України, початок відліку часу ще однієї спроби на теренах нашої Батьківщини збудувати нове суспільство в рамках самостійної, незалежної держави. 24 серпня 1991 року — також День народження Четвертої української республіки.

До перших трьох наших республік доля поставилася не дуже доброзичливо. Посміхнувшись на початку, вона поступово відверталася від України, а згодом майже забувала про неї, покидаючи напризволяще. Це було і за часів Богдана Хмельницького, і за часів УНР, а також у недалеку радянську епоху, коли в складі союзної держави існувала Українська соціалістична кваліфікована республіка.

Шлях, який пододала Україна за останні шість років, тяжкий та суперечливий. Швидко минула ейфорія романтичних сподівань на заможне та безтурботне життя за умов самостійного господарювання у власному українському домі.

Успадкована від СРСР соціально-економічна криза за ці роки в Україні набула ще важчих, маловісних ознак і становить реальну загрозу для існування нашої молодого держави.

Ознаки тривалої кризи можна зустріти в будь-якій сфері суспільного життя. В економіці це катастрофічне зниження показника внутрішнього валового продукту (на 51 відсоток за останні шість років), перебування половини вітчизняної економічної сфери у неkontrolьованому державою тінювому секторі.

Не ліпші справи і в соціальній сфері, кризовий стан якого репрезентують значні масштаби офіційного та прихованого безробіття, заборгованість у заробітний платі, пенсії, стипендії та інших соціальних виплат.

Помітнішою стає небезпечна тенденція розшарування громадян України на два полярні класи — дуже бідних та вельми багатих. За показником співвідношення прибутків між 20 відсотками найбагатших та 20 відсотками найбідніших, ми приблизно в п'ять разів випереджаємо такі економічно розвинуті країни Європи як Франція, Італія та Німеччина, що свідчить про небезпечний соціальний стан нашої держави. Нині в Україні фактично відсутній середній клас, який є основою стабільності кожної здорової держави.

На жаль наведений перелік негараздів, що переслідують Четверту республіку,

не є вичерпним, його ще довго можна було б доповнювати іншими негативними прикладами.

Ікотре постають перед нами такі старі і водночас актуальні запитання: «Хто винен? Що робити?»

Кваліфіковану відповідь на них дати непросто.

На мою думку, головна причина негараздів — недостатня готовність українського суспільства взагалі та державного апарату зокрема до вирішення такої глобальної проблеми, якою є проблема державотворення.

В сучасній Україні поняття «політична нація», «державна», «державний апарат» ще не повною мірою набули відповідного, властивого для інших країн соціального змісту. Зв'язки між ними досить слабкі і не гарантують достатню єдність та не порушують держави. Для того, щоб ці зв'язки якомога швидше зміцнювалися, насамперед, потрібна копінка, ефективна робота апарату державного управління. Саме докорінну реорганізацію діяльності цього апарату переслідують нещодавно задекларована потреба проведення адміністративної реформи в Україні.

Під нею слід розуміти комплекс організаційно-правових заходів, спрямованих на трансформацію діючої системи і структури органів державного управління задля їх ефективного функціонування, адекватного та повного виконання покладених на них завдань.

Україна, звичайно, не є піонером у справі здійснення такої реформи. Позитивні досвіди США, Франції, Великобританії та інших держав показує нам, що адміністративна реформа — тривала, багаторічна робота, яка в першу чергу вимагає інтенсивної співпраці усіх гілок державної влади.

У липні поточного року указами Президента України було утворено Державну комісію з проведення в Україні адміністративної реформи та затверджено її персональний склад. Проте, незважаючи на те, що до вказаної комісії увійшло чимало поважних фахівців, котрих невідповідно можна віднести до політичної та наукової еліти країни, все ж існують

певні сумніви стосовно досягнення успіху в підготовці та проведенні адміністративної реформи в сучасній Україні.

На мій погляд, головними чинниками, які визначатимуть позитивний результат цього заходу, є:

1. Достатні конституційні підвалини для організації ефективного процесу введення адміністративної реформи, які унеможливили б виникнення істотних суперечностей між представниками різних гілок державної влади в питаннях стратегії здійснення реформи.

2. Усвідомлення потреби та практична підтримка проведення адміністративної реформи з боку чиновництва усіх рівнів державовладної виконавчої вертикалі.

Процес безперервного здійснення адміністративної реформи має передувати ретельна підготовча робота, вектори якої мають спрямовуватися на організаційне забезпечення цього заходу, і на усунення перешкод на шляху утворення зазначених вище умов.

Виходячи із ситуації, що склалася нині в нашій країні, підготовчий етап адміністративної реформи пропонується проводити в три стадії. На першій встановлюється часові межі, розробляється і приймається концепція реформи, на другій — вирішуються питання, пов'язані з реформуванням інституту державної служби, і, нарешті, на третій стадії — вдосконалюються чинні конституційні положення стосовно повноважень різних гілок державної влади.

Передбачаючи можливі заперечення необхідності існування останньої стадії, хотілося б докладніше пояснити свою позицію стосовно цієї проблеми.

З прийняттям нової Конституції залишається остаточно не розв'язаною проблема організації влади в державі. Стаття 6 Конституції містить положення про те, що державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Однак недостатньо ліди підлити владу та наділити її конституційними повноваженнями. Необхідно також виробити та зафіксувати в Основному Законі діючий, ефективний механізм функціонування та співпраці цих

владних гілок, який би виключав можливість виникнення глибоких конфліктів між ними, передбачав сувору відповідальність за помилки та прорахунки, допускає під час проведення державної політики.

Згідно зі статтею 5 Конституції, наша держава є республікою. Та зміст конституційних положень не дає змоги визначити, яка саме це республіка — парламентська чи президентська. Більшість вітчизняних учених-правників схилилися до думки, що в Конституції передбачено парламентсько-президентський варіант. То, може, саме в цій компромісній моделі і є одна з головних причин неефективної діяльності державного апарату в Україні, гальмування реформування суспільного життя, зокрема проведення адміністративної реформи? Згадаймо, з яких причин протягом тривалого часу не набувають або не набували чинності важливі закони України «Про Кабінет міністрів України», «Про місцеві державні адміністрації» та інші або скільки місцеві приймав Верховною Радою України державний бюджет на 1997 рік.

Уже досвід одностороннього функціонування нової Конституції України показав, що певні її положення, зокрема, розділи IV «Верховна Рада України», V «Президент України», VI «Кабінет міністрів України» та інші органи державної виконавчої влади потребують змін та доповнень, які б зняли перешкоди, що є, для досягнення ефективного взаємодії та співпраці між законодавчою та виконавчою гілками влади.

На мою думку, ці зміни в першу чергу мають бути спрямовані на чітке визначення типу форми правління в державі. На проблему, якою саме є республікою, президентською чи парламентською повинна стати Україна, враховуючи її складність та багатоспектність, тепер зупинятися не варто, це тема інших досліджень, інших статей.

На завершення слід зазначити: в Україні існує нагальна потреба проведення адміністративної реформи, яка б докорінно змінила функціонування системи органів державного управління. Успішне здійснення цього важливого заходу потребує скоординованих, узгоджених між законодавчою та виконавчою гілками влади дій. Якщо цього не буде досягнуто, сподівання на успішність адміністративної реформи у Четвертій українській республіці можуть виявитися марними, а її перешкоди, як і досі, залишатимуться невизначеними та малооптимістичними.

Сергій КУРІННИЙ,

кандидат юридичних наук.

Дніпропетровськ.

Генерал ЧЕРНИХ: Якби не вірив, шукав би іншу роботу

РІК очолює УМВС України у Полтавській області генерал-майор міліції Сергій Черних. За цей час вдалося дібрати команду однодумців, поліпшити статистику й до деякої міри підняти авторитет відомства.

— І все-таки, чому в пересічному громадянщині образ шерифа чи полісмена із Заходу викидає більше симпатій, ніж постає рідного ділового інспектора або співробітника карного розшуку?

— Не будемо говорити за літературних героїв, вони — постаті вигадані й ідеалізовані, хоча, безперечно, були якось реальні прототипи. Так само і за «роботу» полісменів із бойовиків, які мало не щодня демонструє телебачення. Навряд чи сподобається пересічній полтавчанці наведення порядку, скажімо, за «рецептами» техаских рейнджерів або працівника французької кримінальної поліції, якого грає Бельмондо. До того ж, кумирів нерідко створює і преса. Тим часом на Полтавщині немало досвідчених правоохоронців, про яких варто розповісти читачам.

Це завдяки їм на Полтавщині останнього року не зареєстровано жодного розбирования між законними угрупованнями із застосуванням зброї. Ми маємо відносно низький рівень інформації і контролюємо ситуацію. Убивств у поточному році зареєстровано близько 100. Без сумніву, цифра сумна. Хоча кожне друге убивство скоєно на побутовому ґрунті, і, як правило, у нетверезому стані.

Розкриття убивств по області становить 90,9 відсотка за середнього показника по Україні — 85. Для порівняння наведу статистику: у Німеччині розкривають 87 відсотків убивств, Польщі — 86, Канаді — 77.

Нам вдалося розкрити такі тяжкі злочини, як, зокрема, розбійний напад на касу вузла зв'язку в Кременчуку, убивство трьох осіб татарської національності в

Миргородському районі, вбивство з розчленуванням у Кременчуцькому районі (через півтора року після скоєння). Не припиняється пошук убивць сім'ї Пенкінних та крадіг картин з Полтавського художнього музею.

В умовах перебудови економічної системи дедалі більшого поширення набувають корисливі правопорушення. Ми здійснюємо комплекс організаційних і практичних заходів, спрямованих на захист чесного підприємництва, фермерства, а також вітчизняного ринку енергоносіїв, металу, цукру, спирту, зерна. Іх результатом стало викриття близько півтори тисячі злочинів економічної спрямованості.

Правопорухами «сприяють» бартерні угоди. У місті Комсомольському в результаті лише однієї обробки приватної фірми та злочинних дій її керівника держава втратила 50 тисяч доларів США. Порушено кримінальну справу, ведеться слідство.

— Ви завжди йдете на кон-

такт із представниками масмедіа. Водночас ми, журналісти, часто наражаємося на ігнорування наших розслідувань, а то й відверту зневагу з боку співробітників міліції. В чому тут причина?

— Буду відвертий: я не люблю загальненько. Якщо маєте якісь конкретні факти, дайте обговорити. Від себе скажу, що керівництвом колегі УМВС веде жорстку боротьбу з хамством, здривництвом, недбалістю окремих працівників міліції, чи винини плямують авторитет міліції. І якщо перевірки підтверджують протизаконні дії наших співробітників, рішення приймаємо найсуворіші.

— Досить поширене твердження, що завдяки спонсорству органи МВС порівнялися не тільки з чесним бізнесом, а й з кримінальним...

— Як на мене, то спонсорству взагалі не може бути місця в роботі силових структур. Начальник райвідділу міліції не повинен оббивати пороги, щоб дістати десь палне чи автомобіль на ви-

їзд. Проте скрута примушує кожного керівника шукати вихід самостійно. І добре, що знаходяться люди, котрі розуміють проблеми правоохоронців і допомагають. З усією відповідальністю скажу: полтавська міліція приймає допомогу лише від чесних підприємців і бізнесменів.

— Попереду вибори, а отже спалах суспільної активності. Та чи не станеться знову, що саме міліція стоїтиме на «останньому рубежі» — між чиймись амбіціями і народом?

— Справа міліції — це охорона громадського порядку, а не політика. Тож хочу побажати всім нам, щоб «спалах суспільної активності» відбувався у межах закону, у цивілізованій формі.

— Змодельювати ситуацію. Ви — проста людина і, маючи якісь життєві непереливки, змушені звернутися до міліції. Вірите, що вам допоможуть?

— Якби не вірив, шукав би собі іншу роботу.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Вміли прийняти, та не знаємо, як подати

(Початок на 5-й стор.).

№ п/п	Види нормативно-правових актів	Час і порядок набрання ними чинності	Нормативно-правові акти, якими регламентується даний порядок
1.	Закони України	Набирають чинності через 10 днів після їх офіційного оприлюднення, якщо інше не визначено самими законами, але не раніше дня їх опублікування. Підлягають офіційному опублікуванню протягом 15 днів після підписання і прийняття до виконання Президентом України. Офіційним (щодо законів України, а також інших актів Верховної Ради України, актів Президента України і Кабінету міністрів України) є опублікування тільки в таких друкованих виданнях, як: газета «Голос України» газета «Урядовий кур'єр» «Відомості Верховної Ради України» «Офіційний вісник України»	Ч. 3 ст. 57, ч. 2 і 5 ст. 94 Конституції України. Ст. 20 Закону України «Про міжнародні договори України» від 22 грудня 1993 р. П. 1 ст. 6.10.3. Регламенту Верховної Ради України від 27 липня 1994 р. Ст. 1 Указу Президента України «Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності» від 10 червня 1997 р. № 503/97
2.	Закони, інші рішення, прийняті референдумом	Оприлюднюються у встановленому законодавством України порядку опублікування правових актів Верховної Ради України та місцевих рад і вводяться в дію з моменту їх опублікування, якщо у самому законі, рішенні не визначено інший термін. Датою прийняття закону, рішення вважається день проведення референдуму	Ст. 44 Закону України «Про всеукраїнський та місцеві референдуми» від 3 липня 1991 р.
3.	Постанови та інші акти Верховної Ради України нормативного характеру	Набирають чинності через 10 днів після їх офіційного оприлюднення, якщо інше не визначено самими актами, але не раніше дня їх опублікування в офіційному друкованому виданні	Ч. 3 ст. 57 Конституції України Ст. 4 Указу Президента України «Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності» від 10 червня 1997 р. № 503/97
4.	Укази і розпорядження Президента	Набирають чинності через 10 днів після їх офіційного оприлюднення, якщо інше не визначено самими указами та розпорядженнями, але не раніше дня їх опублікування в офіційному друкованому виданні	Там же
5.	Ухвалені урядом України і скріплені підписом Прем'єр-міністра України укази і розпорядження Президента України з економічних питань, не врегульованих законами (до 28 червня 1999 р.)	Набирають чинності через 30 календарних днів (за винятком днів міжсесійного періоду) після подання, одночасно з виданням таких указів, до Верховної Ради України відповідних законопроектів, якщо Верховна Рада України в зазначений період не прийме закон або не відхилив поданий законопроект 226-ма і більше голосами, але не раніше дня їх опублікування в офіційному друкованому виданні. Діють до набрання чинності законів, прийнятих Верховною Радою	Ч. 3 ст. 57 Конституції України Ст. 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України
6.	Постанови розпорядження Кабінету міністрів України, які не визначають права та обов'язки громадян	Набирають чинності з моменту їх прийняття, якщо більш пізній термін набрання ними чинності не передбачений цими актами	Ч. 3 ст. 57 Конституції України. Ст. 5 Указу Президента України «Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності» від 10.06.97 р. № 503/97
7.	Постанови і розпорядження Кабінету міністрів України, які визначають права та обов'язки громадян	Набирають чинності з дня, передбаченого цими актами, але не раніше дня їх опублікування в офіційних друкованих виданнях	Там же
8.	Міжнародні договори України	Набирають чинності в порядку, передбаченому для інших нормативно-правових актів України, а саме: договори, які потребують ратифікації згідно зі статтею 7 Закону «Про міжнародні договори України», — в порядку, передбаченому для законів України; договори, які не потребують ратифікації, приєднання до яких або прийняття яких провадиться від імені України, — в порядку, передбаченому для указів Президента України. Зазначені договори публікуються у «Відомостях Верховної Ради України» в газеті Верховної Ради України та у «Зібранні чинних міжнародних договорів України»;	Ст. 10 і 20 Закону України «Про міжнародні договори України» від 22 грудня 1993 р. Пп. 2—7, 9 Положення про порядок укладання, виконання та денонсації міжнародних міжвідомчого характеру, затверджене постановою Кабінету міністрів України від 17 червня 1994 р. № 422
9.	Постанови та інші акти Верховної Ради України, укази і розпорядження Президента України, постанови і розпорядження Кабінету міністрів України, видані для службового користування або з грифами секретності	Офіційно оприлюднюються шляхом розсилки відповідним державним органам і органам місцевого самоврядування та доводяться ними до відома підприємств, установ, організацій і осіб, на яких поширюється їхня дія. Набирають чинності з моменту отримання їх зазначеними державними органами або органами місцевого самоврядування, якщо органом, який їх видав, не встановлений інший порядок набрання ними чинності	Ст. 7 Указу Президента України «Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності» від 10 червня 1997 р. № 503/97
10.	Накази, положення, інструкції, правила, інші нормативні акти міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади, господарського управління і контролю, які торкаються прав, свобод і законних інтересів громадян або мають міжвідомчий характер	Набирають чинності через 10 днів після їх державної реєстрації, яка здійснюється Міністерством юстиції України, якщо в них не передбачений більш пізній термін набрання чинності, але не раніше дня їх офіційного оприлюднення	Ч. 3 ст. 57 Конституції України Ст. 1—3 Указу Президента України «Про державну реєстрацію нормативних актів міністерств та інших органів державної виконавчої влади» від 3 жовтня 1992 р.
11.	Нормативні акти відділів, інших служб місцевих органів державної виконавчої влади, господарського управління і контролю, які торкаються прав, свобод і законних інтересів громадян або мають міжвідомчий характер	Набирають чинності через 10 днів після їх державної реєстрації, яка здійснюється управліннями юстиції обласних, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій, якщо в них не передбачений більш пізній термін набрання чинності, але не раніше дня їх офіційного оприлюднення	Там же
12.	Постанови правління Національного банку України, що регулюють відносини, суб'єктами яких є фізичні особи	Набирають чинності через 10 днів після їх державної реєстрації, яка здійснюється Міністерством юстиції України, якщо в них не встановлений більш пізній термін набрання чинності, але не раніше дня їх офіційного оприлюднення, і не можуть мати зворотної сили	Ч. 3 ст. 57 Конституції України Ст. 16 Закону України «Про банки і банківську діяльність» від 20 березня 1991 р. П. 2 Постанови Верховної Ради України «Про введення в дію Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про банки і банківську діяльність» від 17 грудня 1996 р.
13.	Постанови правління Національного банку України, що регулюють відносини, суб'єктами яких не є фізичні особи	Набирають чинності в термін, встановлений цими постановами, а якщо такий термін не встановлено, то з дня прийняття, і не можуть мати зворотної сили	Ст. 16 Закону України «Про банки і банківську діяльність» від 20 березня 1991 р.
14.	Рішення сільських, селищних, міських, районних у містах, обласних і районних рад	Набирають чинності з дня їх офіційного оприлюднення, якщо радою не встановлено більш пізній термін введення цих рішень у дію.	П. 5 ст. 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 р.

Підготував Микола ХАВРОНОК, юрист.

Між Заходом і Сходом слід обрати одне?

Наша співпраця з Іраном подобається не всім

СВОЮ зовнішню політику наша держава проводить вже досить довго, щоб зрозуміти всю жорсткість відносин на світовій арені, але надто мало, аби навчитися протистояти «законам джунглів». І пригнати війни на ринки інших держав, ми й досі «набиваємо зуби». Зокрема, Україна має проблеми зі своєю стратегічним партнером — США — через нашу співпрацю з Іраном. Кіюв також змушений обмежувати контакти з Кубою з огляду на невдоволення Вашингтона.

Але якщо Сполучені Штати поки не зачіпали безпосередньо наших відносин з Кубою і погрози у законі Хелмса—Бертон залишаються для Києва поки лише погрозами, то україно-іранська співпраця не стала непоміченою.

Певно, по пальцях можна перерахувати україно-американські зустрічі на високому рівні, під час яких не гдагувалося б про Іран. Річ у тому, що ми беремо участь у російсько-іранському проєкті з будівництва атомної електростанції в Бушері. Зокрема, харківське ВО «Турбоатом» має постачати до Ірану дві турбіни, кожну з яких потужністю один мільйон кіловатів.

За даними компетентних джерел, відомості від цього контракту, як того вимагав Сполучені Штати, ми не можемо. Адже це означало б неминучу загубленість конкретного харківського виробника: атомні станції в Україні будувати не поспішають, американці це обладнання не куплять, а іранський і російський ринки для нас закритіся автоматично. Відмова України брати участь у контракті обернеться великими збитками для Москви та Тегерана.

кон Хелмса—Бертон. Проте рідко згадують закон Д'Амато, спрямований проти Ірану та Лівії як країн, що підтримують міжнародний тероризм і прагнуть заволати технологіями виробництва зброї масового знищення.

Цей документ, наголошують у США, прийнятий на виконання міжнародних санкцій ООН. Однак насправді й у цьому законі Вашингтон не уникнув спокуси дати квaziки всьому світові. Відповіді кожен, хто активно розвивав економічні відносини з Іраном, «мав справу» з Америкою.

Як тут не загадати плани україно-іранського співробітництва у рамках трикутника «Україна—Туркменістан—Іран»? Схема нашої роботи приблизно така: ми постачаємо товари до Тегерана, будемо там промислові об'єкти, дороги, ведемо геологорозвідку, а Тегеран сплачує наш борг за газ перед Ашгабадом. Так станеться з цими проєктами, якщо Вашингтон і надалі тиснути на нас?

● Москва

Маршрут російських алмазів залишається незмінним

З учора дня набрала чинності торговельна угода між акціонерною компанією «Алмазів Росії — Саха» (АК «АПРОСА») і південноафриканською транснаціональною корпорацією «Де Бірс» про продаж призначених для експорту російських алмазів. Відтепер експорт російських алмазів здійснюватиметься знову за одноканальною системою «Де Бірс» — нашого давнього торговельного партнера, заявив перший віце-президент — головний керуючий АК «АПРОСА» Лев Сафонов.

● Нью-Йорк

Борг здатний викликати втрату голосу

Неспроможність Сполучених Штатів сповна сплатити внески до бюджету ООН може призвести до того, що Вашингтон втратить право голосу в цій найбільшій міжнародній організації. Такого розвитку подій не виключає Генеральний секретар ООН Кофі Аннан. «Згідно з нашими правилами, якщо у когось накопичилися дворяни заборгованість по внесках, то він втрачає свій голос», — зазначив він. — Поки Сполучені Штати не дійшли до цього. Але якщо б це сталося, то, вважаючи, чинні правила слід було б поширити на США, як і на будь-яку іншу країну».

● Пекін

Країна старішає?

2000 року загальна чисельність людей похилого віку в Китаї понад 60 років перевищила 130 млн. осіб. Це становитиме приблизно 10 відсотків від загальної кількості населення країни. Таким чином, Китай увійде до ряду «лідерів» за чисельністю престарілого населення країн.

● Тайбей

Вибори програно, надію втрачено

Деякі члени керівництва правлячої на Тайвані партії Гоміндан, політична опозиція і преса намагаються на відставку лідера гомінданівців, глави тайванської адміністрації Лі Денхуя. У партійній верхівці, повідомляють із тайванської столиці, «шукать формулювання постанови питання про відставку». Опозиційна Демократична прогресивна партія (ДПП) твердить, що «тайванці втратили віру» в президента.

Причиною перших в історії Тайваню публічних вимог відставки президента стали підсумки виборів до місцевих органів влади, що відбулися в кінці минулого тижня. Гоміндан уперше за майже піввіков безроздільне правління островом зазнав поразки.

За повідомленнями кореспондентів «Г» та інформаційних агентств.

Світлана ЧАЛА, «Голос України» (з Кишинева)

Придністров'я готове до компромісу

НЕДАВНО в Кишиневі й Тирасполі відбувся мітинг у справах СНД Росії Анатолія Адамшича. Але в цей поїздок він був зайнятий виконанням нових для нього функцій — координатора на переговорах щодо врегулювання придністровського конфлікту. Такі повноваження російський міністр одержав від Президента Росії Бориса Єльцина.

Дату приїзду обрано не випадково: 20 листопада після тривалої перерви в Кишиневі зустрілися Президент Молдови Петро Лучинський та лідер Придністров'я Ігор Смирнов. У Кишиневі вважали, що участь у бесіді російського координатора виявиться сприятливою підготовкою Смирнова до компромісу.

Напередодні візиту російського міністра Голова Верховної Ради Придністров'я Григорій Маракуча

висловив невдоволення як діями Кишинева, що «блокують реалізацію меморандуму з нормалізації відносин між Молдовою та Придністров'ям, який було підписано в травні в Москві», так і відсутністю належної реакції на це російських посередників. В інтерв'ю кореспондентів «Голосу України» він зазначив, що «Україна більш послідовна у виконанні меморандуму, ніж Росія». Він послався на те, що після укладення прямого договору між Придністров'ям та адміністрацією Вінницької області Кишинів заявив офіційний протест. Проте меморандум «роз'язав» руки Придністровському регіону у здійсненні самостійної зовнішньоекономічної діяльності. Анатолій Адамшич прибув до Кишинева з групою військових і, за його словами, обговорив з Президентом Молдови Лучинським та лідером Придністров'я Смирновим питання розподілу майна на 14-ї армії. Як наслідок, Тирасполь погодився з тим, щоб певну долю (яку, поки невідомо) коштув, одержаних від реалізації військової техніки

та зброї, було передано Молдові. Так Придністров'я пішло на компроміс, а раніше претендувало на половину армійського майна навіпі з Росією.

Адамшич домігся дозволу придністровської влади на вивезення з регіону більш як 200 тонн дишлортану, термін зберігання якого закінчується. За словами заступника командувача сухопутних військ Росії Олександра Соколова, Україна дає добро на транспортування своєю територією, бо адреса доставки — один з українських заводів, де горючі рідну буде утилізувати.

У Кишиневі, заявив А. Адамшич журналістам, також обговорювалися питання гарантій безпеки, яких вимагає для себе Придністров'я. Як один із заходів Тирасполь називає введення українських миротворців у Дубоссари. Російський міністр підкреслює, що вже розв'язано питання про участь у миротвірній місії українських військових спостерігачів. А щодо миротворчого підрозділу, то, якщо домовленість про це буде досягнута, Росія не заперечуватиме.

Вацлав Клаус: «ПІД У ВІДСТАВКУ МЕНЕ ЗМУСИЛИ»

ТЕ, що так довго намагалися зробити чеські законодавці, нарешті сталося. Ще пізніше тому парламент Чеської Республіки поставив питання про недовіру урядові, очолюваному «батьком» реформ Вацлавом Клаусом. Проте після вступлення Президента Вацлава Гавела на престолонок в уряд Вацлава Клауса відомість втримати в прем'єрському кріслі. Глави уряду дали відставку і запропонували переглянути свою реформаторську політику.

Чи міг очікувати Вацлав Клаус, що за якийсь час підніжжю йому поставити власний заступник Йозеф Лужек, лідер християнських демократів. Саме віце-прем'єр порадив своєму начальникові подати у відставку, якщо Вацлав Клаус знав про сумнівні походження добровільних пожертвувань до фонду очолюваної ним Громадянської демократичної партії (ГДП).

Уперше про сумнівні надходження почали говорити ще торік, коли газета «Млада фронта днес» опублікувала статтю, в якій йшлося про те, що насправді «пожертвування» (кілька сотень тисяч доларів) надійшли з невідомих джерел. Скандаль набув нових обертів, коли минулого місяця заступник голови ГДП Йозеф Желенеч пішов у відставку на знак протесту проти фінансових махінацій навколо партійної каси.

Отже президент Вацлав Гавел, попри всі симпатії до Клауса, був змушений прийняти відставку уряду та оголосити початок переговорів. Перший тур, за участю лідерів трьох партій — ліванерів по кабінету міністрів Клауса, відбувся одразу і без жодних результатів.

Вацлав Клаус однозначно заявив, що, коли його партію не задовольнять нові умови, ГДП поставити питання

про дострокові парламентські вибори. «Я вважаю свою відставку кроком, до якого мене змусили», — наголосив він.

Чехія від цього не виграє». Наступний тур переговорів відбувається 15 грудня. А 13-14 плановано скликати надзвичайний конгрес ГДП, під час якого вирішуватимуть: продовжити повноваження Клауса як голови партії чи ні. Політологи вважають: якщо Вацлав Клаус залишиться біля керма ГДП, то партія втратить прихильність своїх колишніх партнерів по урядовій коаліції. А отже урядова криза може справді спричинити нові парламентські вибори.

Наталя ФІЛІПЧУК.

ІНФОРМАЦІЯ ПРОСПЕКТ ЕМІСІЇ ПРО ШОСТИЙ ВИПУСК АКЦІЙ АКЦІОНЕРНОГО КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ «МОРСЬКИЙ ТРАНСПОРТНИЙ БАНК»

1. ХАРАКТЕРИСТИКА ЕМІТЕНТА

Акціонерний комерційний банк «Морський транспортний банк» (далі — «МТБ») має на всій території України.
Юридична адреса банку: Україна, 270903, Одеська область, м. Іллішівське, вул. Леніна, 28.
Банківські реквізити: к/р 700161805 в Одеському обласному управлінні НБУ, МФО 328168.

Банк створено згідно з рішенням загальних зборів засновників (протокол № 1 від 15 вересня 1993 р.) та зареєстровано Національним банком України 5 листопада 1993 р., реєстраційний № 207, у вигляді закритого акціонерного товариства. «МТБ» реорганізовано у відкрите акціонерне товариство згідно з рішенням загальних зборів засновників 28.04.95 р. та зареєстровано Національним банком України як відкрите акціонерне товариство 18.05.95р., реєстраційний № 207.

Засновниками банку виступили 16 юридичних осіб.

Зареєстрований статутний фонд за станом на 01.09.97 р. становить 11 814 000 грн., сплачений повністю.

Чисельність працівників — 103 чол.

Діяльність «МТБ» здійснюється згідно зі статутом та ліцензіями:

— генеральною ліцензією Національного банку України на всі види банківської діяльності № 66 від 05.07.97 р.;

— ліцензією Міністерства фінансів України на діяльність з випуску та обігу цінних паперів № 745 від 11.09.95 р.;

— ліцензією Міністерства фінансів України на діяльність як депозитарія інвестиційного фонду чи інвестиційної компанії № 133 від 23.10.95 р.;

— ліцензією Фонду державного майна України на посередницьку діяльність з приватизаційними коштами № 20 від 07.04.97 р.;

— ліцензією Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку на право ведення реєстрів власників іменних цінних паперів № 329-Р від 04.06.97 р.

Предметом діяльності «МТБ» є:

— надання фінансово-кредитних послуг на півдні України, а також на обрані регіональні, національні і міжнародні ринки шляхом відкриття філій та представництв;

— фінансування соціальних програм і капітальних вкладень;

— операції з цінними паперами;

— довірчі операції за дорученням клієнтів;

— інші операції згідно зі статутом та ліцензіями відповідних державних органів.

Довідка про сплату статутного фонду АБ «Морський транспортний банк»

Договір між аудиторською фірмою «НІКО-9» і АБ «МТБ» № 8151 від 28.03.95 р.

Ліцензія аудиторської фірми «НІКО-9», серія АБ, № 000040 від 03.03.93 р.

Дата складання довідки: 01.10.97 р.

Код ЄДРПОУ заваника: 21650966

Засновник (записаний, реєстрований)	Вартість внеску до статутного фонду, грн.
1. ПК «ROSSSTOCK U.K. LIMITED»	3 250 000
2. ПК «PONTADEL LIMITED»	3 534 190
3. ТОВ «Сінтез»	2 077 580
4. АК «Comstrans S.A.»	1 500 000
5. ТОВ «Альбін лімітед»	13924657
6. АК «MAE ENTERPRISES INC.»	306 430
7. СП «Нового»	14299969
8. ПП «МЕТАЛЗІОКРАЙН»	19349403
9. ЗЕ АТЗТ «Мортек-сервіс»	120 000
10. Товариство з обмеженою відповідальністю «ТРЕМС»	120 000
11. ЗЕАК «Гіт»	19055067
12. СП «Інтермал»	290 000
13. КХ «Домініка»	58 000
14. ТОВ «Віра»	20 000
15. АТЗТ «Оурі»	22480616
16. ТОВ «Хіа Іта»	20957272
17. Одеський морський торговий порт	13987845
	180 000

Всього розмір статутного фонду АБ «Морський транспортний банк» становить 11.814.000 грн., сплачений повністю.

Органи керівництва «МТБ»

Видим орган керівництва «МТБ» є загальні збори акціонерів, які збираються не рідше одного разу на рік. У період між зборами акціонерів банком керує рада акціонерів банку, яка здійснює контроль за діяльністю правління банку і на підставі рішення загальних зборів акціонерів виконує окремі функції стосовно компетенції загальних зборів акціонерів.

Виконавчим органом «МТБ» є правління банку, до якого входять:

— генеральний директор — Космін Олексій Михайлович, освіта — вища економічна, стаж роботи — 22 роки;

— голова правління — Бурлака Євген Євгенович, освіта — вища економічна, стаж роботи — 9 років;

— головний бухгалтер — Белініна Олена Володимирівна, освіта — вища економічна, стаж роботи — 18 років.

Контроль за фінансово-господарською діяльністю здійснюють:

— внутрішній контроль — ревізійна комісія банку з 3 чоловік;

— зовнішній контроль: аудиторська фірма «НІКО-9»;

Національний банк України; Іллішівська міська податкова адміністрація; міжнародна компанія «КРМ».

«МТБ» має такі фінансові показники:

Баланс «МТБ» на 01.01.97 р.

№	Стаття балансу	Показник, тис. грн.
1.	Каса	432
2.	Кореспондентські рахунки:	
3.	коррахунок в НБУ	901
4.	коррахунок в іноземній валюті	1759
5.	Кредити, надані клієнтам банку	2834
6.	Міжбанківські депозити в іноземній валюті	7813
7.	Міжбанківські кредити, видані банком в іноземній валюті	1889
8.	Вкладення в цінні папери, паї, акції, у тому числі в ОБДП	7969
9.	Основні засоби	937
10.	Витрати за рахунок прибутку	1538
11.	Дебітори	209
12.	Інші активи	9186
	ВСЬОГО АКТИВІВ	35467
	ПАСИВ	
1.	Фонди:	
2.	1.1. статутний фонд	11814
3.	1.2. резервний фонд	260
4.	1.3. інші фонди	1655
5.	2. Кошти клієнтів	
6.	2.1. у національній валюті	1431
7.	2.2. в іноземній валюті	3841
8.	3. Депозити і вклади:	
9.	3.1. депозити юридичних осіб:	3490
10.	у тому числі в іноземній валюті	1218
11.	4. Кредитори	20
12.	5. Прибуток	3338
13.	6. Інші пасиви	9618
	ВСЬОГО ПАСИВІВ	35467

Звіт про фінансові результати та їх використання на 01.01.97 р.

Розділ 1. Фінансові результати

№/п/п	Найменування показника	Прибуток, тис. грн.	Збиток, тис. грн.
1.	Валовий дохід	5051	
2.	Витрати		2422
3.	Доходи від позарезерваційних операцій	709	
4.	Балансовий прибуток	3338	

Розділ 2. Використання прибутку

№/п/п	Найменування показника	Сума, тис. грн.
1.	Податок на прибуток	70
2.	Відрахування:	
3.	а) до резервних фондів	460
4.	б) до фонду виробничого та соціального розвитку	844
5.	в) до фонду матеріального заохочення	150
6.	г) інші цілі	14
7.	Нерозподілений прибуток	1800
	ВСЬОГО:	3338

Засновник (записаний, реєстрований)	Вартість внеску до статутного фонду, грн.	Вартість внеску до статутного фонду, грн.	Форма внеску до статутного фонду	Обсяг сплаченої частини, грн.	Обсяг сплаченої частини, %
1. ПК «ROSSSTOCK U.K. LIMITED»	3 250 000	27,5097	грошова	3 250 000	100,00
2. ПК «PONTADEL LIMITED»	3 534 190	29,9153	грошова	3 534 190	100,00
3. ТОВ «Сінтез»	2 077 580	21,0117	грошова	2 077 580	100,00
4. АК «Comstrans S.A.»	1 500 000	12,6968	грошова	1 500 000	100,00
5. ТОВ «Альбін лімітед»	13924657	2,5938	грошова	306 430	100,00
6. АК «MAE ENTERPRISES INC.»	306 430	2,5701	грошова	280 000	100,00
7. СП «Нового»	14299969	0,1017	грошова	120 000	100,00
8. ПП «МЕТАЛЗІОКРАЙН»	19349403	0,1017	грошова	120 000	100,00
9. ЗЕ АТЗТ «Мортек-сервіс»	120 000	0,1017	грошова	120 000	100,00
10. Товариство з обмеженою відповідальністю «ТРЕМС»	120 000	0,1017	грошова	120 000	100,00
11. ЗЕАК «Гіт»	19055067	1,0665	грошова	126 000	100,00
12. СП «Інтермал»	290 000	0,4909	грошова	90 800	100,00
13. КХ «Домініка»	20 000	0,1693	грошова	58 000	100,00
14. ТОВ «Віра»	22480616	0,1524	грошова	20 000	100,00
15. АТЗТ «Оурі»	20957272	0,0593	грошова	18 000	100,00
16. ТОВ «Хіа Іта»	13987845	0,0509	грошова	7 000	100,00
17. Одеський морський торговий порт	1125666	1,5236	грошова	6 000	100,00
				180 000	100,00

Баланс «МТБ» на 31.10.97 р.

№	Стаття балансу	Показник, тис. грн.
1.	Каса	684
2.	Кореспондентські рахунки:	
3.	коррахунок в НБУ	3062
4.	коррахунок в іноземній валюті	13937
5.	Кредити, надані банком	14732
6.	Міжбанківські депозити в іноземній валюті	
7.	Міжбанківські кредити, видані банком	2900
8.	Вкладення в цінні папери, паї, акції у тому числі ОБДП	18280
9.	Основні засоби	17163
10.	Витрати за рахунок прибутку	1648
11.	Дебітори	1089
12.	Інші активи	1281
	ВСЬОГО АКТИВІВ	71561
	ПАСИВ	
1.	Фонди:	
2.	1.1. статутний фонд	11814
3.	1.2. резервний фонд	502
4.	1.3. інші фонди	3900
5.	2. Кошти клієнтів	
6.	2.1. у національній валюті	8185
7.	2.2. в іноземній валюті	19101
8.	3. Депозити і вклади:	25
9.	3.1. депозити юридичних осіб:	
10.	у тому числі в іноземній валюті	2850
11.	4. Кредитори	510
12.	5. Прибуток	2186
13.	6. Інші пасиви	22488
	ВСЬОГО ПАСИВІВ	71561

2. ОПИС ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ЕМІТЕНТА

Акціонерний комерційний банк «Морський транспортний банк» створено на загальноприняті світових принципах банківської справи з метою сприяти фінансовому оздоровленню економіки України, підвищенню її життєздатності, розвитку міжнародних економічних зв'язків і торгівлі, становленню компетентної банківської системи на півдні України.

Банк має ліцензію на всі види банківських операцій, у тому числі на обслуговування бюджетних рахунків, дозвіл на діяльність щодо випуску та обігу цінних паперів, дозвіл на діяльність як депозитарію інвестиційного фонду чи компанії, ліцензію на право здійснення діяльності з ведення реєстрів власників іменних цінних паперів.

Банк планує спрямувати свою діяльність головним чином у галузі економіки: транспорт, паливно-енергетичний комплекс, сільське господарство. Фінансування торговельних операцій здійснюється у всіх трьох галузях. Клієнтами банку є такі великі підприємства, як Одеський морський торговельний порт, Іллішівський ЦРЗ, АРК «Антаркага», БАТ «Одесафторпродукт», БАТ «Одесагаз», БАТ «Чорномордиробуд» та інші.

Банк є членом Всесвітнього товариства міжбанківських телекомунікацій (S.W.I.F.T.), підключений до світової системи торговельно-фінансової системи комунікацій «EUTER». Банком укладено угоди про обслуговування кредитних карток.

У липні 1997 р. «Морський транспортний банк» переніс у комерційний банк України свій головний офіс з Одеси в місто Париж, має широку мережу кореспондентських рахунків у найбільших банках світу (The Bank of New York, Chase Manhattan Bank, Republic National Bank of New York, Commerciale Bank, Commerzbank AG), а також 9 кореспондентських рахунків у банках країн СНД.

Банк має беззалогове відділення у місті Одесі та Одеському. У 1997 р. успішно проведено міжнародний аудит банку аудиторською фірмою «КРМ».

Для зручності клієнтів банк пропонує дві електронні системи віддаленої роботи клієнта з банком:

— система електронних платежів «Клієнт-Банк»;

— система голосової автоматизованої відповіді «Інформ».

АБ «Морський транспортний банк» було обрано літнім банком з переходу на міжнародну систему бухгалтерського обліку України.

Баланс банку — достатньо стабільний, з можливістю у майбутньому збільшення активів.

Коефіцієнт ліквідності банку — 163,49 % за нормативом — 100 %, коефіцієнт платоспроможності — 75,56 % за нормативом — 8 %.

Основною політикою засновників і акціонерів банку є створення в південних регіонах України необхідних передумов для залучення достаткових іноземних інвестицій. Для реалізації цієї мети на базі банку впроваджені з 1996 р. передбачені створити могутній фінансово-кредитний інститут (інвестиційний банк), що відповідатиме вимогам іноземних інвесторів і потребам підприємств морської транспортної та нафтової галузей.

3. ДАНІ ПРО ВИПУСК АКЦІЙ

Рішення про проведення шостого випуску акцій прийнято загальними зборами акціонерів 4 вересня 1997 р. (протокол № 13).

Мета використання фінансових ресурсів, залучених емісією, — усі кошти, залучені емісією, спрямовуються до статутного фонду банку з метою здійснення діяльності, передбаченої статутом, таким чином:

— надання кредитів юридичним особам — 30 %;

— надання кредитів банкам — 20 %;

— купівля цінних паперів, державних та інших юридичних осіб — 30 %;

— валютні операції на міжнародних грошових ринках — 10 %;

— вкладення коштів у статутні фонди інших юридичних осіб — 10 %;

— всього (12 000 000 гривень) — 100 %.

Загальний обсяг емісії становить 12 000 000 (дванадцять мільйонів) гривень. Категорія та вид акцій — прості іменні акції. Кількість акцій шостого випуску — 1 200 000 (одні мільйон двісті тисяч) штук. Номінальна вартість однієї акції — 10 (десять) гривень. Акції випускаються єдиною серією А-В і за № 000 001 по № 1 200 000 включно.

Форма та термін розміщення акцій. Акції банку випускаються у безпаперовій формі (система записів в електронній базі даних).

Акції на пред'явника та привілейовані акції не випускаються.

Акції розподіляються шляхом відкритої передплати з 1 грудня 1997 р. по 1 квітня 1998 р.

Прості іменні акції шостого випуску розподіляються серед юридичних і фізичних осіб на всій території України.

Акціонери «МТБ» мають переважне право на придбання акцій шостого випуску, а також право на пільгове придбання акцій (за номінальною вартістю) пропорційно кількості акцій, придбаних раніше. При цьому акціонер може передвипустити своє пільгове право на придбання акцій, у встановлених межах, третім особам. Для решти фізичних та юридичних осіб, які бажають

придбати прості іменні акції «МТБ» шостого випуску, встановлюється курсова надбавка у розмірі 30 % до номінальної вартості акцій.

Відповідно до вимог Національного банку України юридичні особи, які мають намір придбати акції «МТБ» шостого випуску, повинні надати банку баланс (форма № 1) і звіт про фінансові результати та їх використання (форма № 2) на останню звітну дату. У разі досягнення цих переважних у процесі передплати акцій п'яти чи більше відсотків статутного фонду «МТБ», зазначені документи мають бути засвідчені незалежним аудиторською організацією.

Для фізичних осіб необхідно надати довідку податкової адміністрації про джерело надходження коштів (у разі перевищення вартості купівлі акцій 100 (ста) неоподатковуваних мінімумів доходів громадян).

Після повної сплати акцій і внесення даних про акціонера до реєстру акціонерів «МТБ» власникам акцій видається виписка з реєстру «МТБ» на сумарну вартість та кількість придбаних ними акцій.

У разі недостатності як перевищення заплаченого рівня передплати на акції розмір статутного фонду банку встановлюється з урахуванням фактично сплаченого обсягу випуску.

Власник простих іменних акцій має право:

— брати участь в управлінні «МТБ» з правом голосу на загальних зборах акціонерів пропорційно до кількості акцій, які йому належать; го-лосування на загальних зборах акціонерів «МТБ» проводиться за принципом: одна акція — один голос.

— на отримання частки прибутку від фінансово-господарської діяльності банку у вигляді дивидендів;

— на отримання частки майна банку пропорційно кількості акцій, які є його власністю, у разі ліквідації банку;

— на пріоритетне придбання акцій додаткових випусків.

За рішенням загальних зборів акціонерів «МТБ» і ради банку можуть бути встановлені інші додаткові пільги власникам акцій.

Акції надаються фізичні та юридичні особи за готівку чи за безготівковий рахунок за адресою: Одеса, вул. Приморська, 6. Телефон для довідок — (0482) 210-640.

Початок оформлення з 1 грудня 1997 р. Закінчення продажу — 1 квітня 1998 р.

Умови розпорядження акціями

Акціонери мають право здійснювати не заборонені законодавством України операції з акціями банку. Акціонер має право передавати, обмінювати, відчужувати іншим способом акції третім особам, лише за умови реєстрації відповідного переходу прав власності на акції банку в реєстрі акціонерів «МТБ».

Порядок виплати дивидендів

Дивиденди за акціями «МТБ» виплачують за підсумками фінансового року з прибутку, який залишається у розпорядженні банку після сплати встановлених законодавством податків, платежів у бюджет, інших обов'язкових платежів. Розмір дивидендів і термін їх виплати встановлюється загальними зборами акціонерів банку. Місце, за яким виплачуються дивиденди, який буде прийнято відповідно рішення: Одеса, вул. Приморська, 6.

4. ДАНІ ПРО ПОПЕРЕДНЬО ВИПУЩЕНІ АКЦІЇ

«МТБ» було проведено 5 емісій іменних акцій, які пройшли реєстрацію в Міністерстві фінансів України та Національному банку України.

Перша емісія

У номер

● Київ

Свідчать документи

13-мільйонний фонд Національної бібліотеки України імені В. Вернадського поповнився унікальними документами з особистого архіву відомого правознавця, багаторічного в'язня радянських концтаборів Семена Глузмана.

В архіві, зокрема, зберігалися листи Івана Світличного, Василя Стуса, Андрія Сахарова. Свого часу папери було таємно відправлено на Захід.

У передачі матеріалів взяли участь Надзвичайний і Повноважний Посол Королівства Нідерланди в Україні Онно Хаттінга ван'т Санг, генеральний секретар міжнародного фонду «Женецька ініціатива в психіатрії» Роберт ван Ворен, заступник голови СБУ Володимир Пристаїко, директор бібліотеки ім. В. Вернадського Олександр Оніщенко і власник архіву.

● Сімферополь

Кому належить влада?

61 відсоток кримчан переконані, що реальна влада в Криму належить мафії. Про це свідчать підсумки соціологічного опитування, проведеного Кримським центром гуманітарних досліджень. З півтори тисячі опитаних 17 відсотків вважають, що в автономії керує Президент України, а 13 відсотків, що влада — в руках міліції. Лише 2 відсотки респондентів переконані, що реальною владою в Криму володіє Кабінет міністрів України.

Інвестиції через... ярмарок

Від килимів і світильників до унікальних розробок у біотехнології та ракетно-космічній галузі — тобто все найкраще і найцікавіше, що виробляється в Україні, буде представлено в наступному році на всевітньому відомому Ганноверському ярмарку в Німеччині, якому в цьому році виповнилося 50 років. Участь України сприятиме задоволенню попиту в інформації щодо науково-технологічного потенціалу держави та пошуку партнерів для співробітництва. Про це йшлося на прес-конференції, що відбулася за ініціативи Міністерства України у справах науки і технологій та найбільшого в світі виставкового товариства «Дойче Messe AG».

На прес-конференції йшла мова про роль ярмарку в Ганновері для розвитку експорту та залучення інвестицій, обговорювалися перспективи участі в ньому підприємств України, можливість навчання керівників українських підприємств виставковому маркетингу в межах спільного проекту «Дойче Messe AG» та Академії менеджменту Німеччини. Ажте, аж зазначила представник «Дойче Messe AG» у країнах СНГ і Балті Грета Вайсхаар, усі виставки, які проводяться в подальші роки — комерційні бешкетні, котрі розвиватимуть найпотужнішу подію — всевітній виставко-ярмарок, що відбудеться в 2000 році.

А взагалі міжнародний ярмарок у Ганновері, за словами міністра України у справах науки і технологій Володимира Семиноженка, який взяв участь у прес-конференції, це інструмент політмаркетингу, що сприяє діалогам з громадськістю та діловими колами багатьох країн світу. Тому фахівці нашого міністерства, якому відведено координуючу роль у підготовці та участі виставки у ганноверських виставках, докладатимуть усіх зусиль, аби наші експозиції якомога ширше відображали всі можливості України, підкреслив Володимир Семиноженко.

«Нагодували» радіацією і забули?

Минулої п'ятниці близько 400 «чорнобильців» провели пікетування будинку Кабінету міністрів у рамках всеукраїн-

ської акції, організованої союзом «Чорнобиль — Україна». Як повідомив в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» голова союзу Юрій Андреев, до такої форми протесту було вирішено вдаватися після того, як Міністерство з надзвичайних ситуацій спільно з Міністерством економіки внесли пропозицію про призупинення чинних норм соціального захисту для «чорнобильців» у проекті бюджету на 1998 рік. Пікетувальники вимагали відкликати цю пропозицію і не

На зустрічі Юрія Андреева з віце-прем'єром з питань соціальної політики Миколою Білобоцьким та представниками Міністерства з надзвичайних ситуацій сторони домовилися про те, що кошти фонду не використовуватимуться для проведення робіт на Чорнобильській АЕС, а пропозиції пікетувальників надішлють в уряд.

Цього дня пікетування відбулося в 14-ти обласних центрах України, в тому чис-

лі в Донецьку, Запоріжжі, Одесі, Львові, Харкові.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Космічні хороводи земних зірок

Політ першого космонавта незалежної України Леоніда Каленюка спровокував чимало акцій, що супроводжували подію. Найцікавіша з них — культурно-мистецька — «Україна. Зоряний шлях», що стала початком грандіозного проекту «Обличчя ХХ сторіччя». Акцією організували Українське молодіжне аерокосмічне об'єднання «Сузір'я». Фонд сприяння розвитку мистецтв України та Державна театральна агенція.

Відкриття культурно-політичної антології «Обличчя ХХ сторіччя», а водночас і триденної акції в Українському домі столиці нагадувало своєю сентиментальною атмосферою «голубі вогники» 70-х, куди було заведено запрошувати й підкорювачів небесних просторів. На презентації проекту, окрім відомих космонавтів, завітали друзині Президента держави Людмила Кучма, Прем'єр-міністр України В. Пустовойтенко, міністр культури і мистецтв Д. Остапенко, начальник Київського міського управління культури О. Биструшкін, генеральний директор Національного космічного агентства О. Негода.

Учасниками виступили також стали легендарні автори шпигерів про космонавтів О. Пахмутова і М. Добронравов, знамениті артисти А. Роговцева, К. Лавров, А. Хосіковс (ведучий), композитор О. Фельдман, солістка Національної опери В. Степова, співак О. Пономаренко, дирижер оркестру О. Заєцький, відомі авіаконструктори.

Такий пафосний старт спричинив низку різнохарактерних заходів, як-от: виставка графіки А. Чебикіна, експозиція науково-технічної та художньої творчості дітей, конференція для керівників регіональних відділень УМАО «Сузір'я», концерти столичних артистів, авіамодельне шоу, перегляд фільмів з космічної тематики, молодіжний вечір гумору і навіть «космічна» дискотека. Десерт акції — розкрити у вечірньому небі «карамельки» феєрверки.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

На знімку: пригадуємо — все починалося ось так, стартом космічного корабля 19 листопада 1997 року.

Фото Валерія СОЛОВЬОВА (ДНАУ — Укрінформ).

● Баскетбол

Чоловіки. Чемпіонат Європи. Відбірковий турнір. Група С. Україна — Ізраїль. 62:65 (33:33). 29 листопада. Київ. Палац спорту. 2000 глядачів.

Україна: Окунський — 12 очок, Ябло — 10, Молчанов — 10, Холіпов — 12, Базилевський — 4; Приходько — 4, Хок — 1, Погорелов — 2, Журавлов — 7, Харченко — 4. Ізраїль: Хенсфельд — 15, Каташ — 7, Шейфер — 11, Шелеф — 6, Штейнхауер — 12; Гохен-Мінц — 0, Гудес — 14.

Чемпіонат країни. Жінки. Переключили перемогу над зарпозькою «Козаківкою» — 85:62 (44:19) — одержали, виступаючи вдома, динаміки Києва. У процесі поєдинку підліпки Володимира Рижкова доводили перевагу до 40 (!) очок.

● Теніс

Взявши гору 3:0 над тенісистами США, Кубком Девіса завоювали шведи.

На аренах країни і світу

● Футбол

Минулої суботи відбувся останній матч відбіркового циклу чемпіонату світу-98: Австрія — Іран. 2:2. Перший поєдинок завершився також нічиєю — 1:1. Отже, збірна Ірану стала 32-м фіналістом світового футбольного форуму у Франції. Нагадаємо решту учасників: Австрія, Англія, Аргентина, Бельгія, Болгарія, Бразилія, Данія, Іспанія, Італія, Камерун, Колумбія, Корея, Марокко, Мексика, Нігерія, Нідерланди, Німеччина, Норвегія, Парагвай, Південна Африка, Румунія, Саудівська Аравія, США, Туніс, Франція, Хорватія, Чилі, Шотландія, Югославія, Японія, Японія.

Жеребкування фінального турніру відбудеться 4 грудня в Марселі.

Першість країни. Перша ліга. «Динамо-2» (Київ) — «Сталь» (Алчевськ). 3:0. Черніг. 26, Несмачний, 49, Косирін, 81.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО. Редакція: О. БІЛІК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕКЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
☎ Рукописи не повертаємо.
☎ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☎ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодатель.
☎ Редакція не закликає поділяти погляди авторів публікацій.
☎ За точність викладення фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російськими мовами. Індекс 60955. Тираж 251651.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311227.